Інна БОЛЬШАКОВА

Початкова освіта. Дидактичні матеріали
Словникові слова. 3 клас

Київ
ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня»
2016

УДК 373.3.016:811.161.2](075.2)
ББК 74.268.1Укр-922
Б79

Редакційна рада:
М. Мосієнко — кандидат філологічних наук,
Д. Долгова, О. Калюжна, О. Семібаламут

Упорядкування
М. Пристінська

Большакова І.

Б79 *Початкова освіта. Дидактичні матеріали. Словникові слова. 3 клас / упоряд. Пристінська М. — Київ : «Вид. дім «Перше вересня», 2016. — 112 с.*

ISBN 978-966-451-000-1
ISBN 978-617-7290-67-3

Книжка містить дидактичні матеріали, які можна використовувати під час навчання учнів словниковим словам у 3-му класі. Завдяки різним і цікавим завданням учні запам'ятають усі слова від А до Я, що містять винятки, змінюють свої закінчення.

А за допомогою карток із завданнями діти швидко запам'ятають вивчений матеріал.

Для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня, методистів із початкового навчання, студентів педагогічних ВНЗ, батьків.

УДК 373.3.016:811.161.2](075.2)
ББК 74.268.1Укр-922

ISBN 978-966-451-000-1(б-ка «Шкільного світу»)
ISBN 978-617-7290-67-3

© Большакова І., Пристінська М., 2016
© ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня»,
дополіграфічна підготовка, 2016

Зміст

Абрикос	4
Автомобіль	9
Адреса	13
Айстра	16
Акваріум	18
Апетит	21
Апельсин	25
Асфальт	30
Бензин	33
Велосипед	36
Вогнище	38
Вокзал	40
Внесок	42
Гармонія	44
Гриміти	46
Горизонт	49
Депутат	51
Дециметр	53
Сантиметр	54
Директор	55
Електрика	58
Кипіти	60
Кошеня	63
Кишеня	67
Колектив	71
Комбайн	73
Комбайнер	75
Коридор	77
Космонавт	80
Криниця	83
Кукурудза	85
Минулий	90
Очерет	92
Пиріг	95
Президент	97
Пшениця	99
Тривога	102
Фермер	104
Секунда	106
Хвилина	107
Черемха	108
Черешня	109

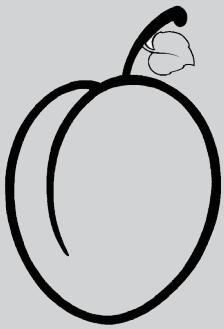

Абрикос

Жовтогарячий сочистий плід абрикосового дерева.

Плодове дерево, що росте на півдні.

1. Підпиши чотири абрикоси-дерева та три абрикоси-плоди.

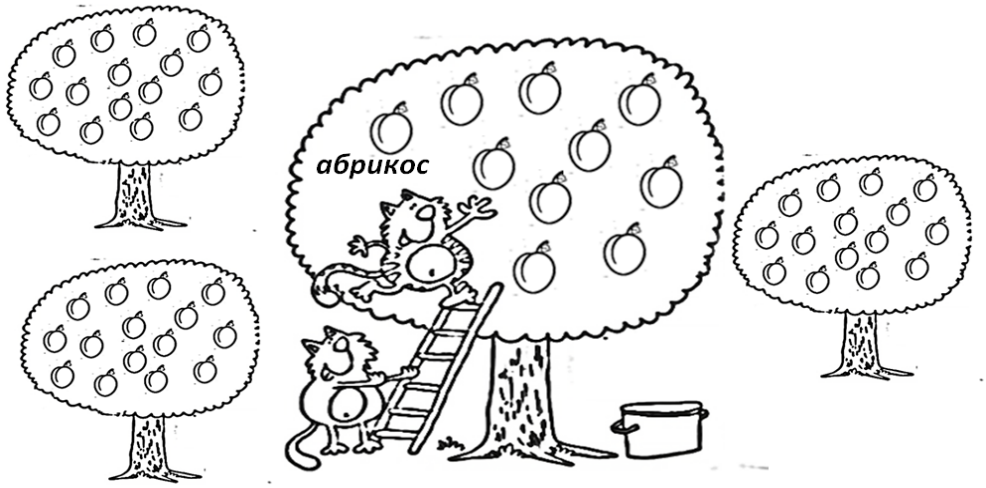

2. Прочитай текст. Допиши слова, подані в рамках, у речення.

Ти можеш вживати в своєму мовленні слова **абрикос** у чоловічому роді та **абрикоса** в жіночому роді. Подбай про те, щоб у одному тексті траплялися слова в одному з родів.

	абрикос, абрикоса, абрикосу, абрикосом, на абрикосі	абрикоси, абрикосі, абрикосу, абрикосою, на абрикосі
Абрикос чи абрикоса?	Про _____. У саду росте _____. Навесні в _____ з'являються квіти. Влітку _____ смакують діти.	Про _____. У саду росте _____. Навесні в _____ з'являються квіти. Влітку _____ смакують діти.

3. Прочитай вірші. Запиши словосполучення за зразком із використанням слів із віршів.

Абри-абри-абрикос, Абрикос духмяний. Абри-абри-абрикос, Абрикос солодкий. Абри-абри-абрикос, Абрикос жовтенький. Абри-абри-абрикос, Абрикос смачненький	Абри-абри-абрикос, Абрикос високий. Абри-абри-абрикос, Абрикос гіллястий. Абри-абри-абрикос, Абрикос молодий. Абри-абри-абрикос, Абрикос квітучий

Зразок. *Абрикос (який?) ароматний.*

4. Допоможи Карлсонові підписати етикетки банок. Допиши слова ***абрикосовий, абрикосова, абрикосове.***

5. Визнач та обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

АБРЕКОС АБРКОС ОБРИКОС АБРИКОЗ АБРИКОС

6. Мама напекла пиріжків. Чи всі члени родини куштували однакові пиріжки? Склади та запиши два речення про пиріжки з абрикосою.

1) _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2) _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

7. Опиши абрикос, відповівши на запитання.

1) Абрикос — дерево, кущ чи трав'яниста рослина?

2) Якої висоти абрикос (низькорослe дерево, середньої висоти, високе)?

3) Яка кора стовбура абрикоса (сіро-бура, темно-коричнева, світло-зелена)?

4) Якої форми та кольору листочки абрикоса (округлі, яйцевидні, з мілкими зубчиками, трикутні, довгуваті; світло-зелені, темно-зелені)?

5) Які квіти абрикоса (білі, рожеві, жовті; невеликі, великі)?

6) Коли квітнуть абрикоси (у квітні, травні, червні)?

7) Які плоди абрикоса (соковиті, смачні; жовто-червоні, жовті; округлі)?

8) Чим корисний плід абрикоса?

Автомобіль

Самохідна машина з двигуном для перевезення пасажирів і вантажів по дорогах без рейок.

1. Утвори та запиши слова за схемою. З'єднай утворені слова та малюнки. Визнач, до якого слова немає малюнка. Намалюй цей предмет.

бус

для усіх

мобіль

той, що рухається

авто

сам

граф

пишу

портрет

відтворювати риса в рису

мат

дія

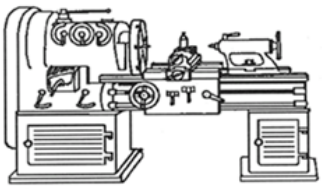

верстат-автомат

Слова: _____

_____

2. Доповни речення поданими словами.

а**В**томашина

а**В**томобіль

а**В**токран

а**В**тобус

Наш клас їде в _____ на екскурсію.

Червоний _____ їде по дорозі.

Ми з мамою поїхали до бабусі _____.

Механік ремонтує _____.

На будівництві працює _____.

3. Склади та запиши речення.

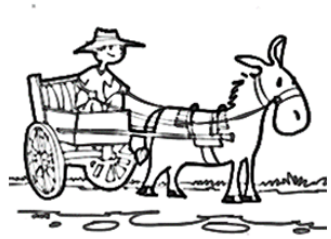

1) давнину, **У**, їздили, люди, на возах, у каретах, чи.

_____

_____

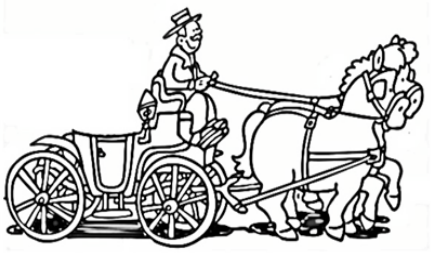

2) віслюків, запрягали, **У** вози, коней, волів, та карети.

_____

_____

3) винайшли, років, **А**втомобіль, близько, двохсот, тому.

_____

_____

4. Із переліку слів вибери та запиши в рамки слова так, щоб утворилося сполучення слів.

автомобільний, автомобільна, автомобільне, автомобільні

_____ кермо

_____ скло

_____ капот

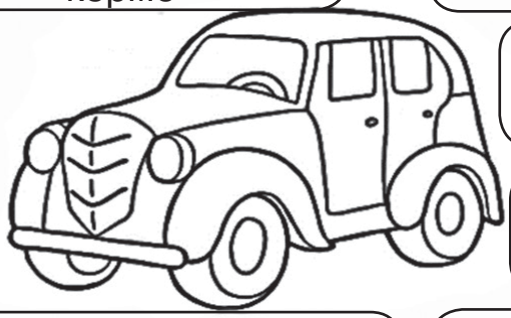

_____ дверцята

_____ фара

_____ салон

_____ шини

_____ колеса

5. Склади речення за малюнком, використовуючи слова з рамки.

автомобіля, автомобілю, автомобілем, на автомобілі

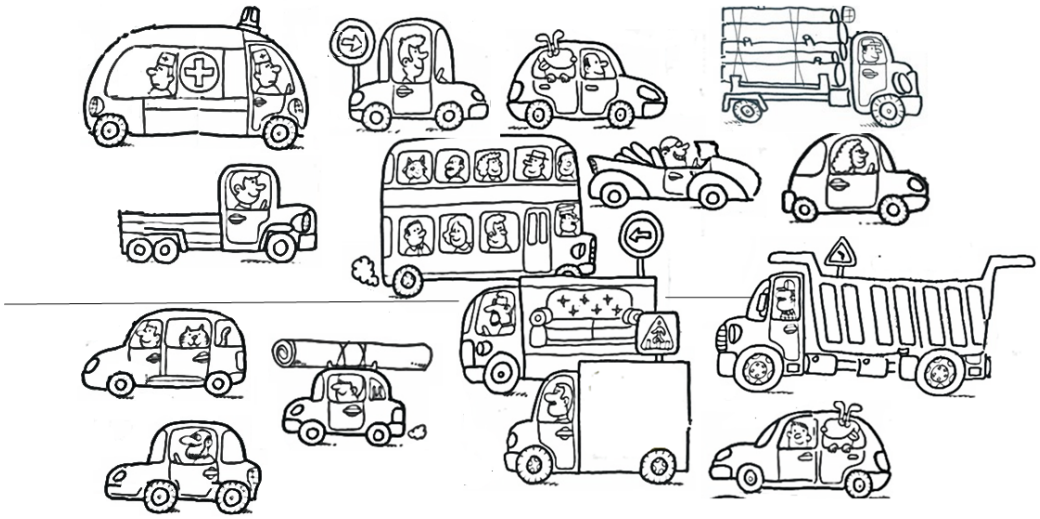

_____

_____

6. Порівняй автомобілі та склади речення за зразком.

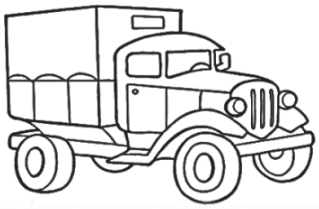

вантажний автомобіль

легковий автомобіль

Зразок. *Вантажний автомобіль більший за розміром, а легковий автомобіль — менший.*

Що або кого перевозить? Який важчий, який легший?
Який швидший, який повільніший?

_____

_____

_____

7. Намалюй п’ять гоночних автомобілів різного кольору. Склади про них речення.

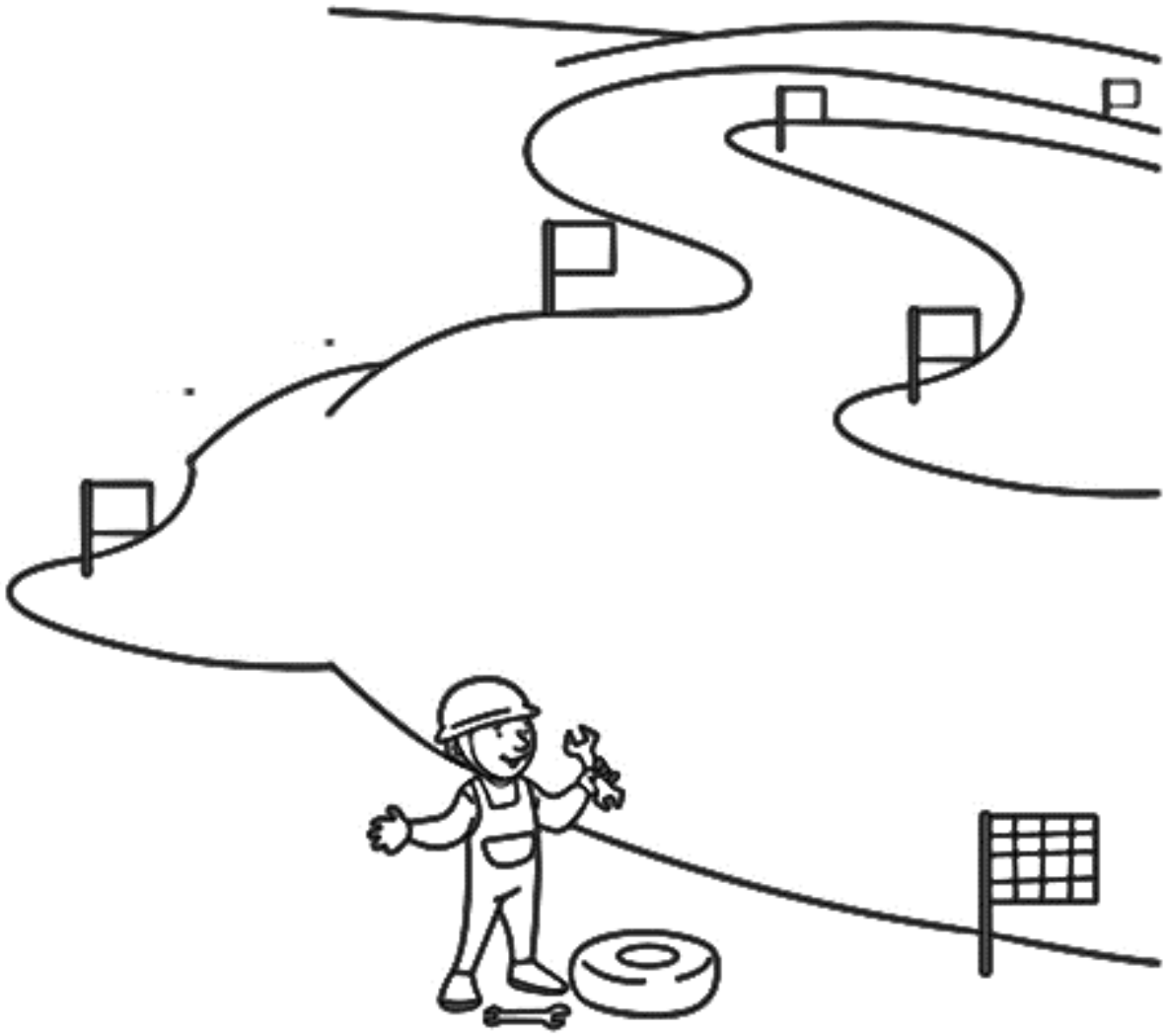

Слова для довідок: *перший прийшов до фінішу, червоний гоночний автомобіль, зупинився після аварії, останнім фінішуватиме, рухається з високою швидкістю, жовтий автомобіль, пройшов останній прапорець, автомобіліст-переможець.*

Адреса

Позначення місця розташування житла людини або будівлі.

1. Прочитай вірш. Випиши виділені слова. Продовж речення.

Кожний будинок має **адресу,**
Кожна людина має адресу,
За **адресою** можна людину знайти,
Лист передати, і квіти, й торти.
В адресі ти вкажеш країну й місто,
Або це село чи маленьке передмістя,
І вулицю, й дім, і квартиру свою.
Адреси потрібні всім в нашім краю.

А ось про диван не пишуть **в адресі,**
Чи це є для нас не в інтересі?

Слова: _____

_____

Мисочка кота не має адреси, тому що _____

_____

2. Запиши слова з рамки до поданих слів так, щоб утворилися словосполучення.

адреса, адреси, адресі, адресу, адресою, на адресі

Конверт без _____, напишу _____, помилитися _____, виправити _____, пляма на _____, прочитав _____, знайшов за _____, нова _____, домашня _____.

3. Обведи правильно записане слово. Виправ помилки в інших словах.

АДРЕЗА ОДРЕСА АТРЕСА АДРЕСА АДРИСА АДЕСА

4. Прочитай текст. Допиши слово *адреса* в рамки. Склади речення з двома сполученнями слів.

Є різні адреси. У звичайній адресі ти пишеш назву країни, міста чи села, вулиці чи провулку, номер будинку та квартири.

Україна, м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 15.

Але нині люди листуються за допомогою комп'ютера й надсилають одне одному електронні листи. В електронній адресі вказуються назви твоєї поштової скриньки та сервера — потужного комп'ютера, що нагадує велику пошту (лише в Інтернеті). А ще між ними розміщують собачку — спеціальний знак, який розділяє дві назви.

Назва поштової скриньки — собака — адреса поштового сервера

_____

5. Напиши адреси для посилки, бандеролі, листа. Придумай назву країни, міста, вулиці, номер будинку та квартири.

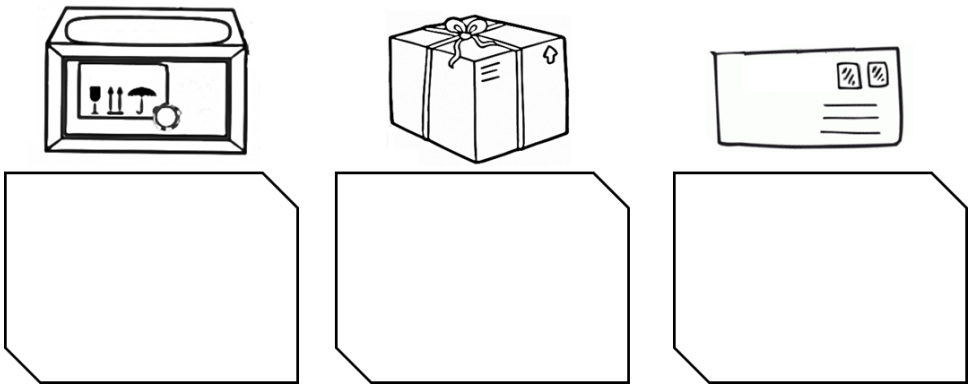

6. Продовж речення.

Той, хто відправляє лист, називається _____.

Той, хто одержує лист, називається _____.

Той, хто розносить листи, називається _____.

7. З'єднай слова за змістом. Запиши утворені сполучення слів. З одним зі словосполучень склади речення.

АДРЕСА	НЕЗНАЙОМИЙ
АДРЕСУВАТИ	НОВА
АДРЕСНИЙ	ЛИСТ
АДРЕСАНТ	СТІЛ
АДРЕСАТ	СТАРИЙ

_____

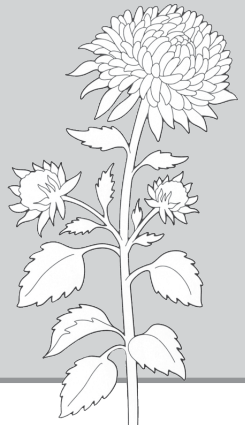

Айстра

Трав'яниста декоративна рослина
з великими квітками різного забарвлення.

1. Прочитай вірш. Напиши, що в перекладі означає слово *айстра.* Чому квітку так назвали?

«Ай, ай, ай!» — раптовий крик.
«Ай, ай, ай — це справжня зірка!» —
Мовив хтось і сталось диво —
У квіточки ім'я з'явилось.

_____

_____

_____

2. Розфарбуй айстри в різні кольори. Підпиши кожну квітку, дібравши відповідні прикметники.

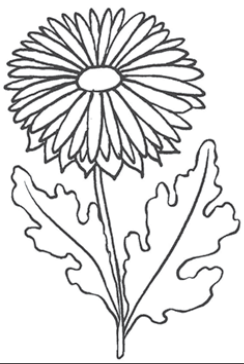

велика, синя, пахуча айстра		

3. Склади та запиши речення.

1) айстри, клумбах, яскраво, на, квітнуть, різнобарвні, Восени.

_____

2) Осінні, айстри, найяскравіші, квіти.

_____

4. Прочитай текст. Впиши в текст слова: **айстра, айстри, айстрою, айстр**. Дай відповіді на запитання.

Про альпійську айстру

Альпійська _____— багаторічна трав'яниста рослина родини айстрових. Батьківщиною _____ є гори Альпи. В _____ коротке, волосисте стебельце. Листя _____темно-зелене, видовжене, звужене в черешок. Природа подарувала _____квітку, схожу на фіолетовий кошик, із якого виглядає жовтенька серединка, наче світить сонечко. Тому люди милуються _____. Плід усіх _____ — сім'янка з чубком із волосків. Цвітуть _____ у липні та серпні. В Україні _____ ростуть в горах Карпатах. Альпійська _____ занесена до Червоної книги України як рідкісна рослина. З альпійської _____ вивели багато інших видів _____. Також квіти та листя _____ використовують для лікування багатьох захворювань.

Поміркуй та дай відповідь на питання: чому айстру називають альпійською?

1. _____
2. _____
3. _____

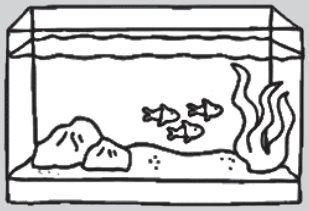

Акваріум

Скляна посудина або штучне водоймище для утримання й розведення риб, водяних тварин і рослин.

1. Відгадай за підказками та розфарбуй предмети, назви яких розпочинаються з АКВА. Запиши назви предметів у табличку.

а	к	в	а				
а	к	в	а				
а	к	в	а				
а	к	в	а				
а	к	в	а				

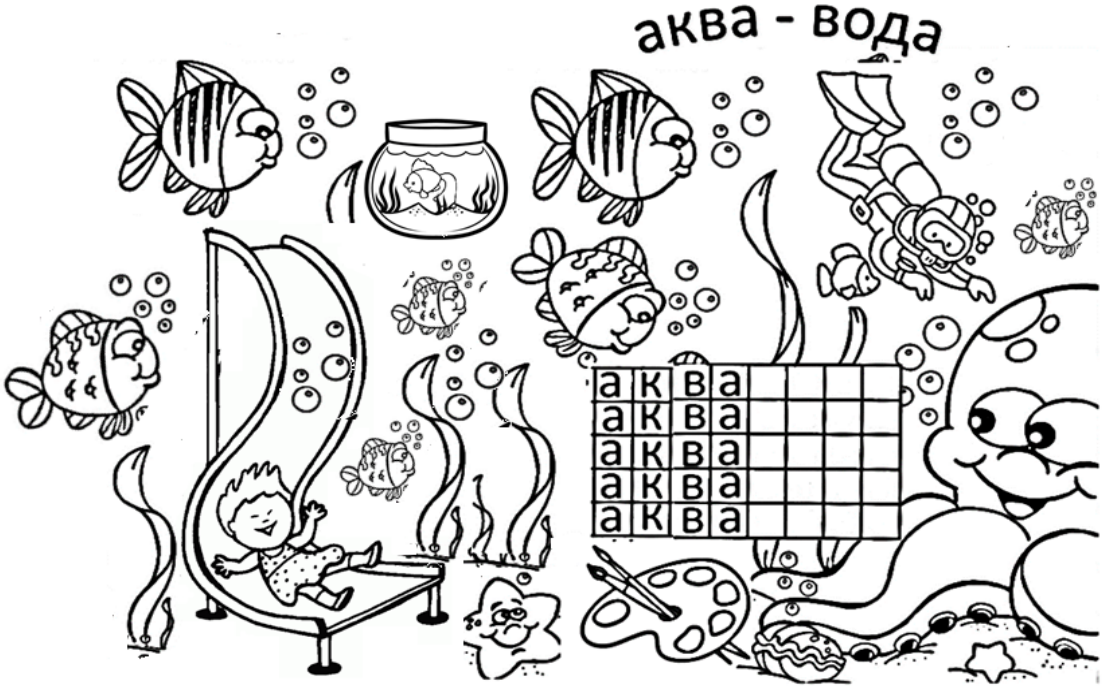

1) Клейові фарби, що розводяться водою.

2) Апарат для дихання під водою.

3) Скляна посудина для розведення риб.

4) Дослідник моря, який тривалий час може перебувати в підводній споруді, ведучи свої спостереження.

5) Парк із водними атракціонами, гірками, басейнами.

2. Склади й запиши речення.

1) акваріумі, У, скляному, акваріумні, плавають, рибки.

_____

2) з татом, акваріум, Ми, майстрували, увечері.

_____

3. Склади та запиши розповідь «Як Карлсон рибу ловив». Використовуй слова: *саморобна вудка, маленький акваріум, розвага, акваріумна рибка, невдала рибалка, несмачна наживка.*

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4. Допиши в рамках слова: *акваріумний, акваріумна, акваріумне, акваріумні.*

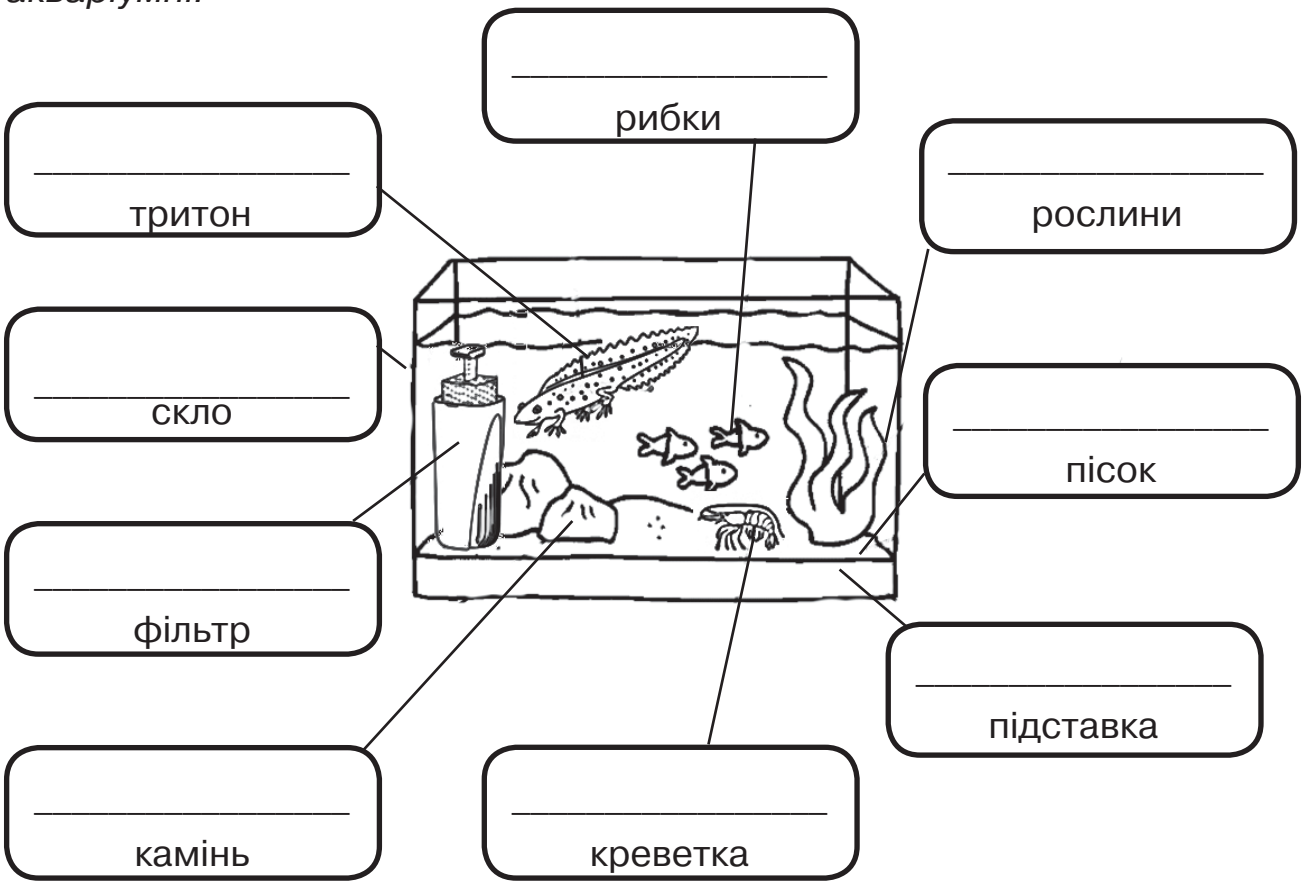

5. Прочитайте вірш. Запишіть свою відповідь на запитання вірша.

ХТО ВИННИЙ?

Ми на акваріум дивились,
І от — не знаєм, що зробилось?
Всі наші рибки повмирали…
А ми ж і в руки їх не брали, —
Ми лиш давали мармеладу
І налили їм… лимонаду.

Грицько Бойко

_____

_____

Апетит

Бажання їсти, охота до їжі.

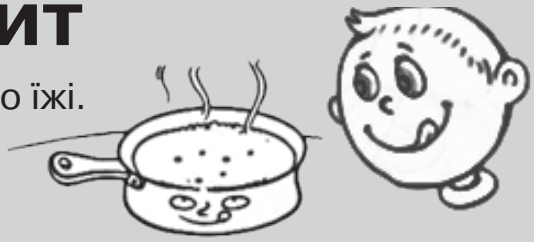

1. Прочитай вірш. Випиши виділені слова. Дізнайся, чим насправді живиться кит.

— Апе-апе-**апе-тит,** — промовляє добрий кит, —
З апетитом з'їм вівсянку, і котлету, і солянку,
І хустинку, і морквинку **апетитно** проковтну.
— Ну, як заболить живіт? — каже лікар Айболить.
Будеш ти **без апетиту** в океані довго жити.
Апетите, не жартуй, ките, ти ж корисне жуй.

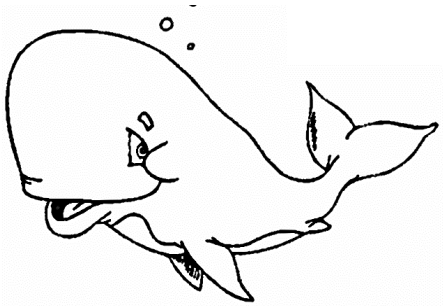

_____

2. Познач ✓ , що діти можуть робити з апетитом. Напиши, що ти робиш із апетитом.

їсти з апетитом	грати у футбол з апетитом	писати з апетитом	читати з апетитом

Я з апетитом _____.

Я з _____.

3. Кошенята зібралися снідати. Напиши для кожного кошеняти слово АПЕТИТ. Домалюй ще одне кошеня та мисочки з кормом.

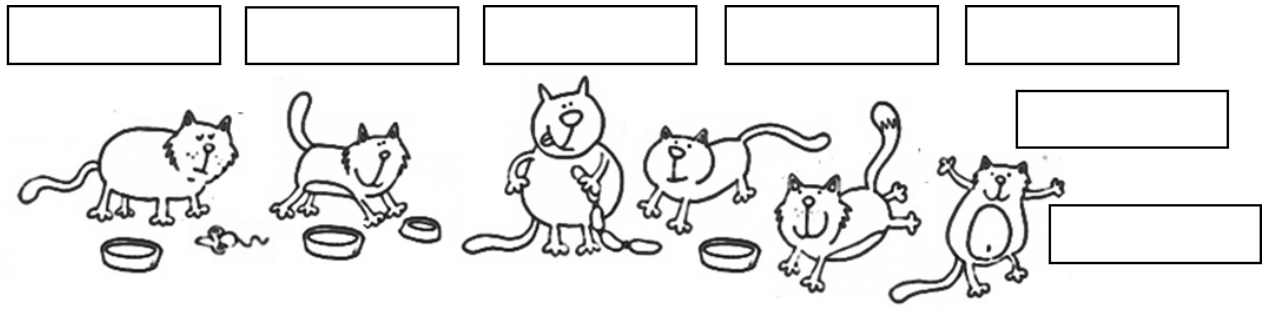

4. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

АПИТИТ АПЕДИТ АПЕТИД АПЕТИТ ОПЕТИТ АПЕДИД

5. Запиши в речення слова з рамки.

апетит, апетиту, апетитом, на апетиті

1) У мене завжди хороший _____.

2) Рисову кашу Мар'яна їла без _____.

3) Перед обідом Дем'ян з'їв часник для _____.

4) Уся сім'я з _____ смакувала пирогом.

5) Поганий настрій позначається на _____.

6. Допиши слово ***апетит*** до слова, із яким воно може узгоджуватися за змістом.

Розігрався _____, знайшли _____, з'явився _____, пропав _____, зник _____, зловили _____.

7. Склади й запиши речення.

запах, апетитний, Який
_____

З вактитом з'їм, пчиво, цукрове
_____

спекла, Мама, печиво, апетитне
_____

апетитний, Має, дуже, вигляд
_____

8. Допиши до іменників прикметники: *апетитний, апетитна, апетитне, апетитні.*

_____ макарони
_____ кекс
_____ какао
_____каша,

_____ чай
_____ варення
_____ тістечко,
_____сніданок.

Напиши, чим ти снідаєш, із уживанням цих прикметників.

_____

_____

9. Вихована людина завжди бажає іншим гарного апетиту. В Україні говорять: «Смачного!»

Розглянь малюнок, обведи вираз, який не є нормою для української мови.

10. Розглянь малюнки. Дай клички тваринкам. Склади та запиши речення. Користуйся зразком.

Зразок. *Лиseня Рудик із апетитом їсть рибку.*

_____ _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____

_____ _____

Апельсин

Вічнозелене цитрусове дерево та його плід.

1. Анюта написала речення: *«Апельсин на апельсині».* Чи правильно дівчинка зрозуміла значення цього слова? Напиши свою думку.

_____

_____

_____

2. Прочитай вірш. Випиши підкреслені слова.

Апель-апель-апельсин
На апельсині був один. _____
Апельсини вже зібрали _____
Та по ящиках розклали.
А маленький **апельсинчик,** _____
Як оранжевий промінчик,
Світить **апельсиновим**
Сяянням бурштиновим.

3. Допиши слова з рамки у сполучення слів.

апельсин, апельсина, апельсину, апельсином, апельсині

Смачний _____, корисного _____, соковитому _____, знайшли _____, смакують _____, насіння в _____.

4. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в словах.

ОПИЛЬСИН АПИЛЬСИН АПЕЛЬСИН АПЕЛСИН АПЕСИН

5. Прочитай текст. Розглянь малюнок. Чи однакове замовлення роблять усі покупці? Напиши свою думку.

Цитрус — рід вічнозелених рослин родини рутових. До цитрусових належать апельсини, лимони, грейпфрути, лайми тощо. Помаранч (або померанець) — цитрусове дерево, що виростили з мандарина та помело.

Плід помаранча неїстівний. У народі іноді звичайний апельсин називають помаранчем.

6. Прочитай текст. Дай відповіді на запитання.

Апельсинові дерева ростуть у теплих країнах. У давнину люди вірили, що апельсини ростуть в Китаї, бо саме звідти їх привозили в Європу. Тому слово *апельсин* у перекладі з французької означає «яблуко з Китаю». Батьківщиною апельсинів є також Індія та сусідні країни. В Україні апельсини ростуть лише в теплицях та в горщиках як кімнатні рослини.

1) Як **перекладається слово апельсин?**

_____

2) У яких країнах **ростуть апельсинові дерева?**

_____

3) Як **вирощують апельсини в Україні?**

_____

7. Розфарбуй апельсин.

Опиши його, заповнюючи таблицю.

	Який?	На що схожий?
За розміром		
За кольором		
За формою		
За смаком		
На дотик		
Яка шкірка?		
Яка м'якоть?		
Як використовують?		

8. Прочитай вірш. Напиши, чому кошеняті не сподобався апельсин. Хто б залюбки їв апельсини?

У рябого кошеняти
завелися грошенята.
Скік мале у магазин —
і купило апельсин.
Розкусило — там водиця:
«Апельсин цей не годиться!»
І побігло в магазин:
«Дайте з салом апельсин!»

П. *Воронько*

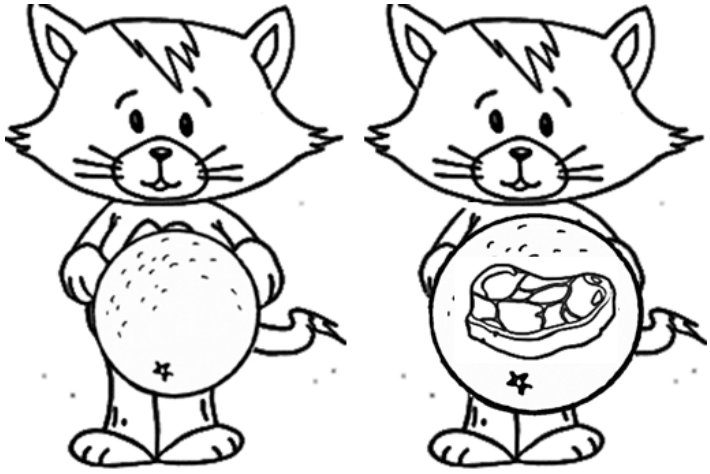

_____

9. Запиши слова, розподіливши їх по «грядках».

Лимонний, апельсиновий, мандариновий, лимончик, апельсинчик, мандаринчик, лимонка, апельсинка, мандаринка.

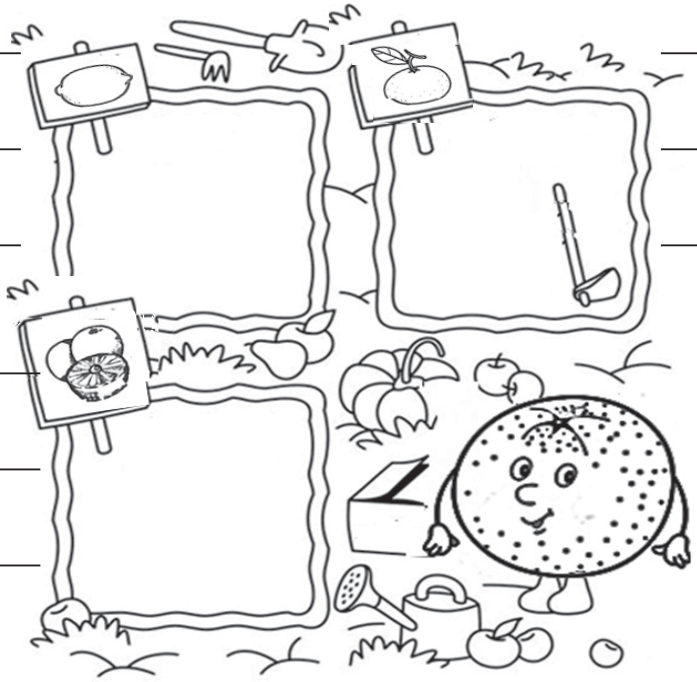

10. Склади та запиши речення.

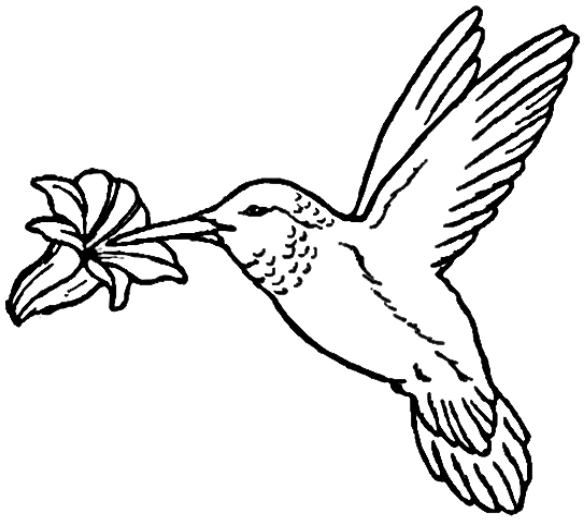

1) та, колібрі, апельсина, квіти, запилюють, комахи, В Америці

_____

_____

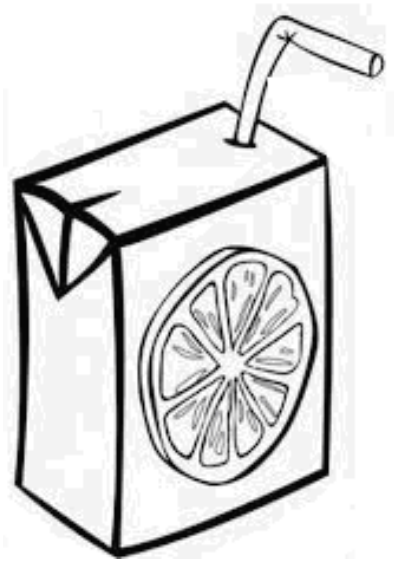

2) апельсиновий, Діти, люблять, сік, пити

_____

_____

Асфальт

Чорна смолиста маса природного або штучного походження.

Шлях, тротуар, покриті цією масою.

1. Прочитай текст. Дай відповіді на запитання кількома словами (скорочено).

Асфальт у перекладі з давньогрецької мови означає *гірська смола.* Ця речовина утворена сумішшю бітумів. Асфальт здавна видобували з гірських порід та використовували для будівництва. Тепер люди навчилися виготовляти асфальт самостійно шляхом змішування різних речовин та додавання природного асфальту. Оскільки наші дороги мають покриття з асфальтової суміші, то їх почали теж називати асфальтом. Асфальтом укриті й дороги для транспорту, і доріжки та широкі тротуари для пішоходів.

Що в перекладі з давньогрецької мови означає слово *асфальт?*

_____

Із чого утворюється асфальт?

_____

Чому дороги називають асфальтом?

_____

2. Допиши слова з рамки в речення.

асфальт, асфальту, асфальтом, на асфальті

На нашій вулиці поклали новий _____. По _____ їздять машини. Без _____ дорога була б нерівна. На _____ незручно гратися, краще — на дитячому майданчику за _____.

3. Заповни схему поданими словами.

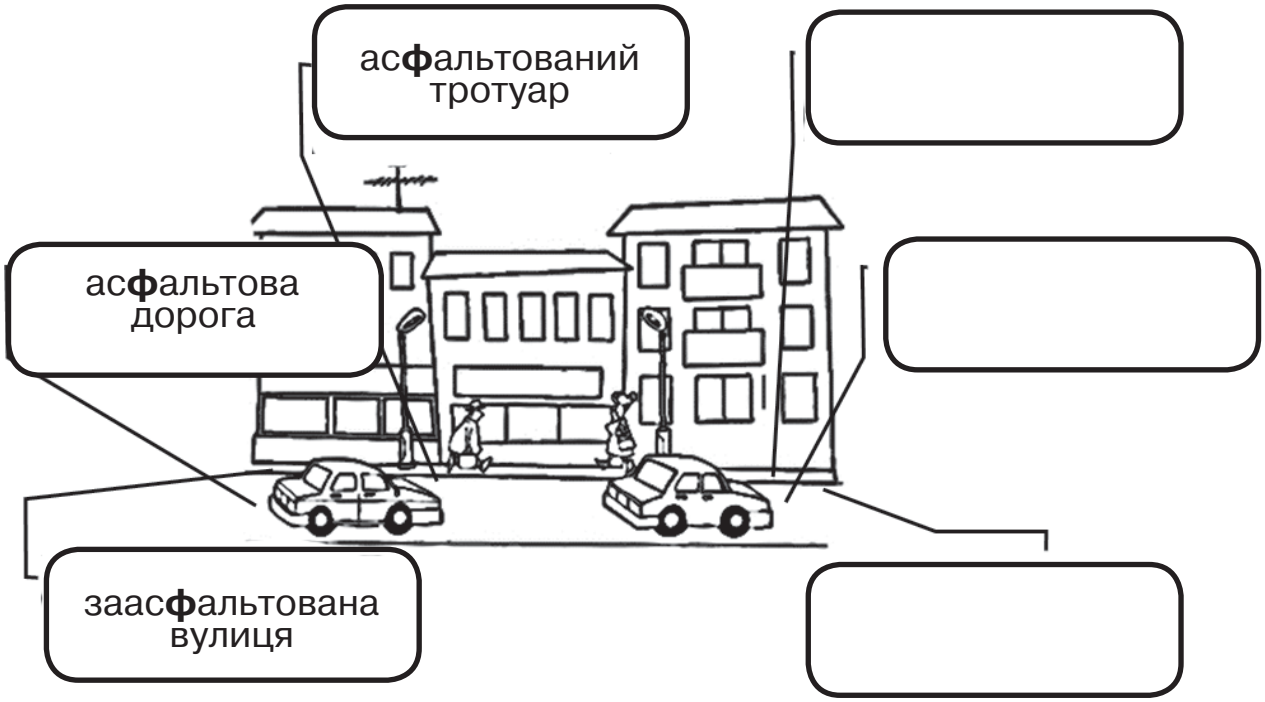

4. Прочитай слова з першої таблиці. Вони розташовані у такій послідовності, як використовують ці матеріали для будівництва асфальтових доріг (крім ґрунту). Порівняй дві таблички, допиши у другу табличку пропущені слова. Розфарбуй одну з табличок відповідно до написів.

асфальт мілкозернистий	мілкозернистий
асфальт крупнозернистий	крупнозернистий
щебінь	щебінь
пісок	
гунт	

5. Допиши слова: *асфальтний, асфальтного, асфальтним.*

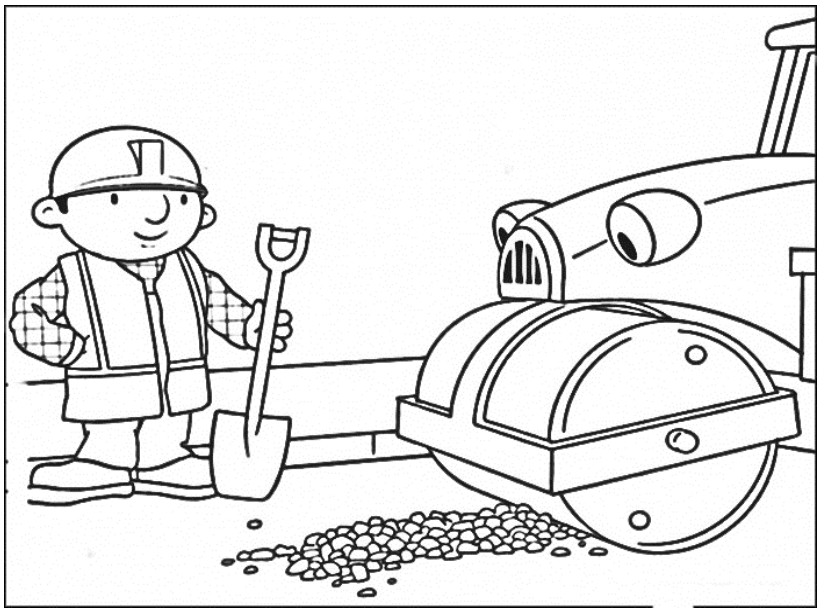

Для будівництва доріг використовують _____ каток. Кожний _____ каток котиться по піску, щебню, асфальту та вирівнює їх. Без _____ катка дорога залишиться нерівною та рихлою. _____ катком асфальтна суміш ущільнюється та вирівнюється.

6. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

АЗВАЛЬТ АСВАЛЬТ АСФОЛЬТ АСФАЛЬТ АСФАЛТ АСФАЛЬД

Бензин

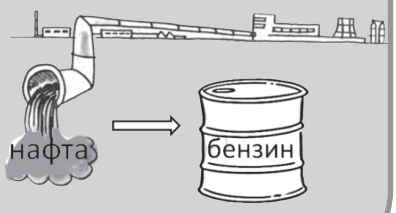

Безбарвна горюча рідина з характерним запахом, яку добувають із нафти.

1. Прочитай текст. Продовж речення.

У давнину на Сході ***бензином*** називали приємні пахощі. Римляни словом ***benzoe*** називали запах троянди. Оскільки сполуки бензойної олії є і в ароматі троянди, і в паливі для машин, то його стали теж називати ***бензин.***

Бензин назвали бензином, тому що

_____

_____

_____

_____

_____.

запах троянди у римлян

яванські пахощі зі Сходу

назва продукту з нафти

2. Прочитай вірш. Підпиши баки з бензином. Напиши відповідь на запитання.

Пам'ятай!
Бензином можна отруїтися.
Не вдихай бензинові пари.

Бе-бе-бе бензин хочу,
Бе-бе-бе бензин корисний,
Бе-бе-бе бензин поп'ю,
Всі машини обгоню.

Чому не можна не лише пити, а й вдихати пари БЕНЗИНУ?

_____

3. Склади та запиши речення.

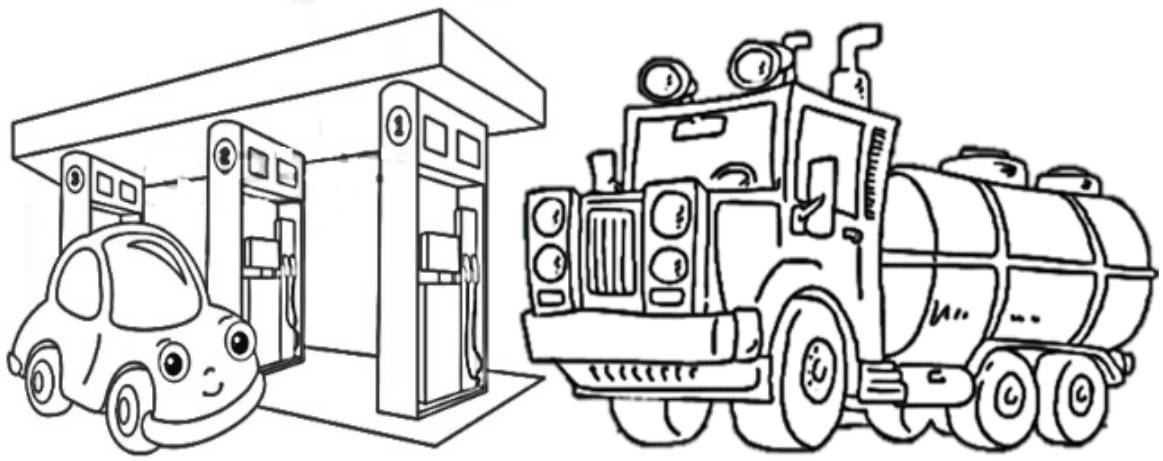

1) «п’ють», машини, бензин.

_____

2) для машин, «їдальня», автозаправка.

_____

4. Склади опис бензину, користуючись запитаннями та словами-підказками в рамці.

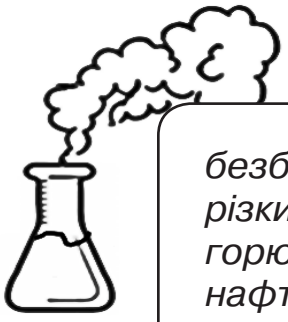

— Якого кольору бензин?
— Який запах має бензин?
— Чи є бензин горючою рідиною?
— Із чого виготовляють бензин?
— Чому бензин може бути небезпечним?

безбарвний
різкий характерний
горюча
нафта
може вибухнути

_____

_____

_____

_____

_____

5. Допиши слова так, щоб утворити сполучення слів. Із одним зі словосполучень склади та запиши речення.

бензиновий, бензинова, бензинове

_____ запах	_____ паливодвигун	_____ колонка
	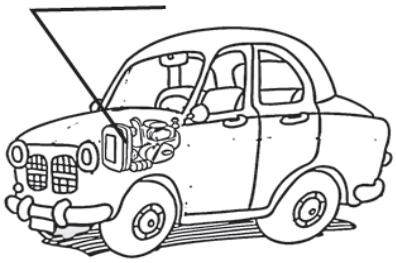	
_____ цистерна	_____ паливо	_____ шланг
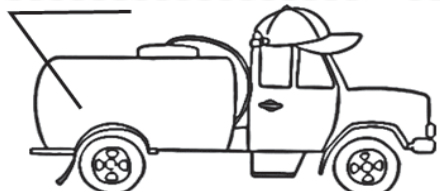		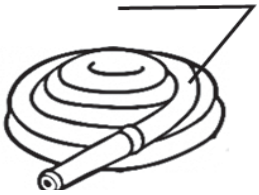

_____

Велосипед

Напівавтоматична дво- або триколісна машина, що рухається силою їздця, який натискує ногами на педалі.

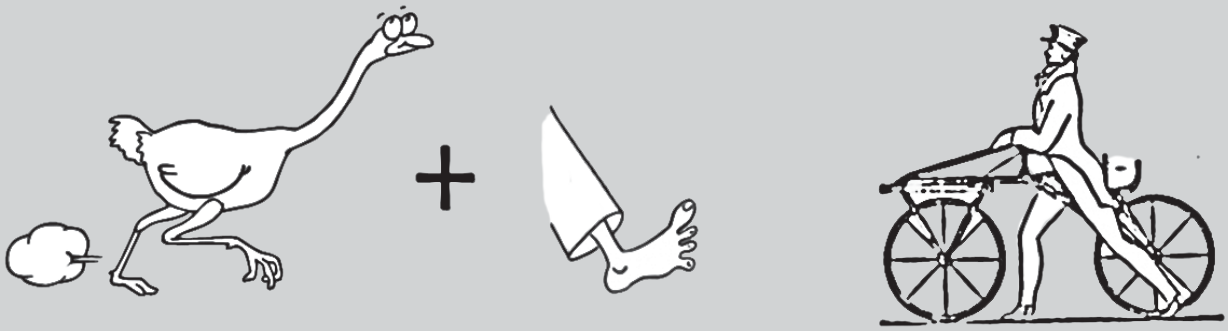

velox — швидкий + *pedis* — нога = *velocipede* — швидконогий

1. Підпиши малюнки, користуючись словами з рамки.

велосипедний, велосипедна, велосипедне

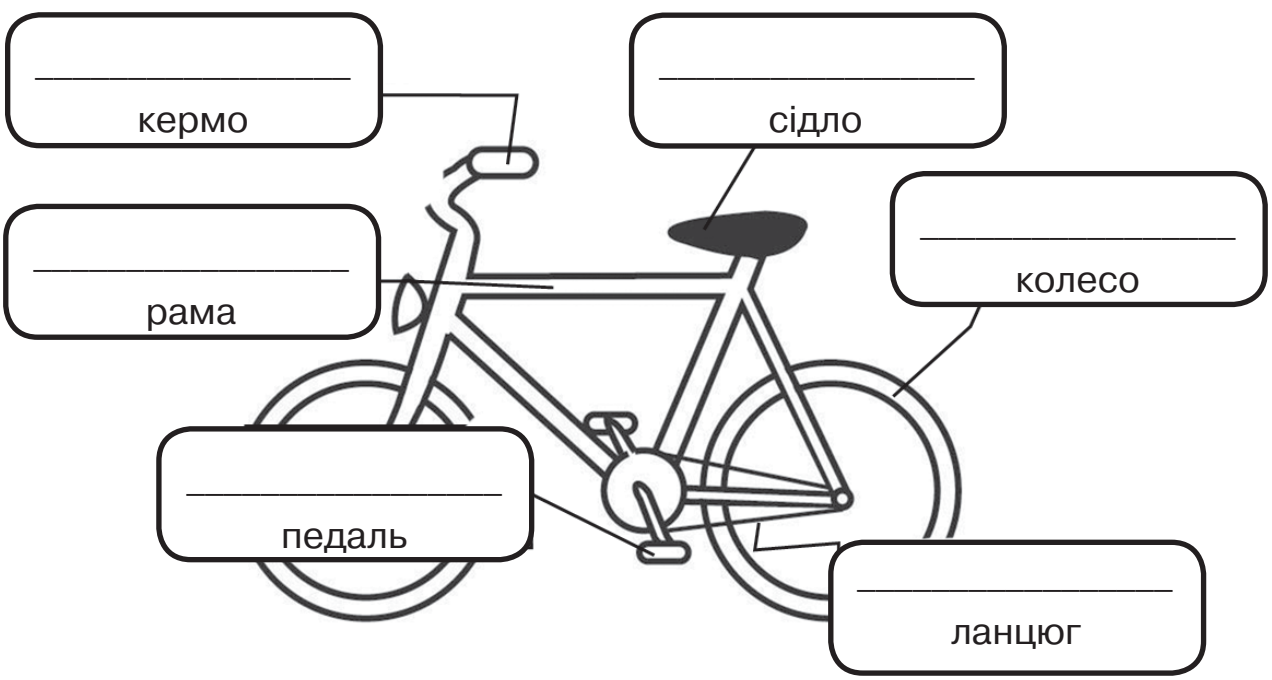

2. Підпиши велосипеди:

дорожній велосипед, водний велосипед,
гоночний велосипед, гірський велосипед.

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

одноколісний
двоколісний
триколісний
чотириколісний

_____ _____ _____

_____ _____ _____

3. Впиши слова з рамки в речення.

велосипеди, велосипедах, велосипедів, велосипедами

Велосипеди-павуки

У XIX столітті виготовляли незвичні _____.
У таких _____ переднє колесо було дуже великим, а заднє — маленьким. Сідло та педалі _____ кріпилися на передньому колесі. Цими _____ користуватися було досить небезпечно.

Вогнище

Купа дров, хмизу тощо, що горить.

1. Намалюй вогнище. Допиши іменник ***вогнище*** до прикметників.

Велике _____

Невелике _____

Палаюче _____

Згасаюче _____

Яскраве _____

Тьмяне _____

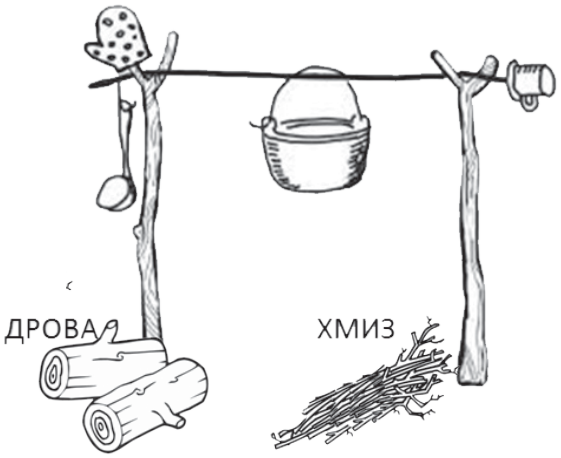

2. Прочитай текст. Випиши виділені сполучення слів. Склади речення з одним зі сполучень слів.

У кожного українця є **родинне вогнище.** Це не означає багаття, яке розпалили посеред кімнати. Це означає, що в кожного є своя сім'я, близькі, рідні. Вони зігрівають нас теплом своїх сердець, як **справжнє вогнище** зігріває в зимові холоди. **Сімейне вогнище** — оберіг кожної родини. І ти зможеш підтримати вогонь **домашнього вогнища** добротою свого серця.

_____

_____

3. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ВАГНИЩЕ ВОГНИЧЕ ВОКНИЩЕ ВОГНИЩЕ ВОГНИШЧЕ

4. Склади якомога більше словосполучень із запропонованих слів. З’єднуй їх лініями та записуй.

розкласти

розпалити

горить

потріскує

догорає

вогнище

багаття

_____

_____

_____

_____

_____

5. Напиши текст «Як Тарас розпалював вогнище» із використанням малюнків та слів із довідки.

_____

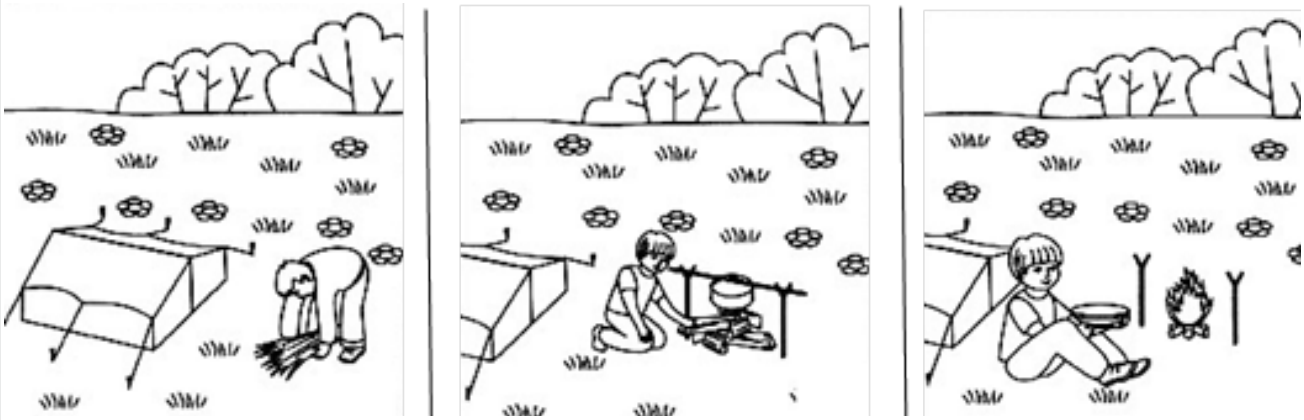

зібрав хмиз для вогнища

поклав дрова у вогнище

розклав вогнище

повісив казан

над вогнищем

зняв з вогнища

приготував на вогнищі

залив вогнище водою

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Вокзал

Будинок або кілька будівель залізничної станції чи водної пристані для обслуговування пасажирів.

1. Прочитай вірш. Яка різниця між словами вокал та вокзал? Випиши виділені слова.

Вок-вок-вок — **вокзал,**
Вок-вок-вок — вокал,
Вок-вок-вок — **вокзальчик,**
Вок-вок-вок — вокальчик,
Вок-вок-вок — **вокзальний,**
Вок-вок-вок — вокальний.
На нашому **вокзалі**
Тренуюсь у вокалі.

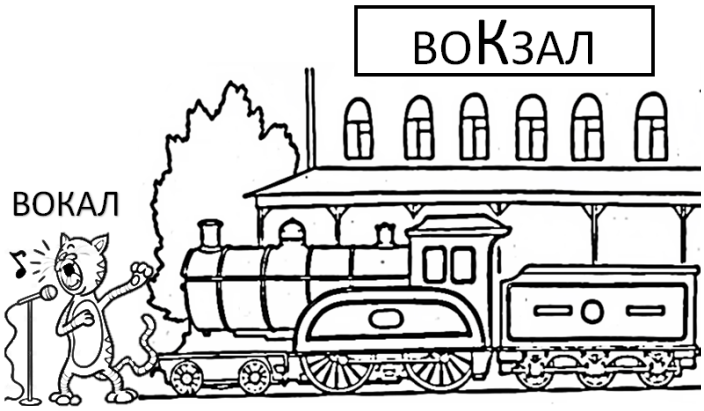

2. Прочитай вірш. Випиши виділені слова. Розглянь малюнок, з'єднай слова та їх зображення.

На вокзалі поїзд
Зупинився й став,
Розмістив він пасажирів,
Зручно всім вмоститись дав.
Й до наступного **вокзалу**
Він помчиться стрімголов,
Лише на **вокзалах**
Відпочине знов.

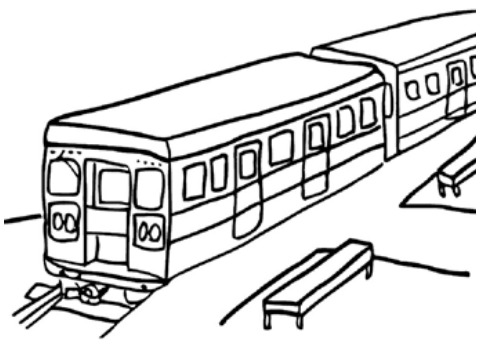

потяг
перон
платформа
рейки
колія
вагон

3. З'єднай слова парами. Поясни свою думку.

валіза | машиніст | потяг
вокзал | платформа | водій
сумка | перон
станція | тепловоз

4. Що є на вокзалі? Склади речення про список вокзальних служб. Користуйся словами для довідок.

Зразок. *На вокзалі є кав'ярня.*

_____ Зал очікування
_____ Каса
_____ Довідкове бюро
_____ Кімната чергового
_____ Табло з інформацією
_____ Кімната матері та дитини

5. Впиши слова з рамки в речення. Підкресли речення, яким можна підписати малюнок.

вокзал, вокзалу, вокзалом, на вокзалі

Вранці я зібрав валізу та вирушив на _____. У залізничній касі на _____ я купив квиток на поїзд. Потім у кав'ярні _____ я випив чашку кави і з'їв пиріжок. За _____ був сквер. Я сів на лаву та дивився на годинник, розміщений на вежі _____. Скоро подали потяг. Я вийшов на платформу _____ та сів у вагон. Через десять хвилин потяг залишив _____. Мене чекали нові пригоди.

Внесок

Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо.

Що-небудь цінне, внесене в громадську справу, науку, літературу, мистецтво тощо.

1. Прочитай вірш. Склади словосполучення із виділених слів.

Несу я гроші для **сплати внесків,**
І благодійних, і річних,
Вкладаю сили, творю картини —
І цей мій **внесок в культуру** всіх.

_____

2. Допиши слова так, щоб утворилися словосполучення.

внесок, внески

грошовий _____ *сплатіть усі* _____ *благодійні* _____

робіть _____ *щорічний* _____

3. Підпиши малюнки за зразком: *внесок співака.* Склади речення за зразком.

співак художник вчений письменник

_____ _____ _____ _____

Зразок. *Скульптура — внесок скульптора в мистецтво.*

Пісня — _____.

Картина — _____.

Відкриття — _____.

Оповідання — _____.

4. Прочитай текст. Дай відповідь на запитання.

Катерина Білокур

Значний внесок у розвиток українського живопису зробила художниця Катерина Білокур. Вона малювала квіти, рідну домівку, звичайні предмети сільського життя. І саме ця її незвичність у виборі того, що малювати, та манера письма (як малювати) зробили Катерину Білокур відомою в усьому світі. Кожний може зробити свій внесок у процвітання України. Зроби свій внесок — працею, служінням, здобутками — і ти!

Який внесок зробила Катерина Білокур у розвиток українського живопису?

_____

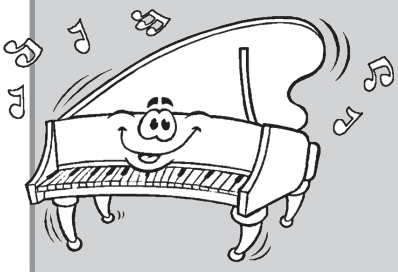

Гармонія

Злагоджене звучання, приємне для слуху; милозвучність, співзвуччя.

Поєднання, злагодженість, взаємна відповідність якостей (предметів, явищ, частин цілого).

1. З'єднай лініями слово гармонія й ті слова, що її описують.

2. Підпиши малюнки із використанням слів із рамки. Напиши відповідь на запитання.

гармонія в природі, гармонія в сім'ї, гармонія в собі

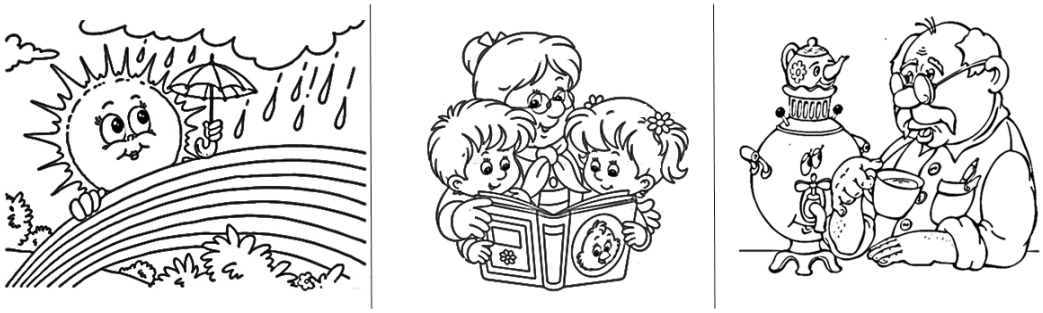

_____ _____ _____

_____ _____ _____

3. Допиши слово ***гармонія*** в сполучення слів. Склади речення з одним із них.

_____ звуків, _____ ліній,

_____ кольорів, _____ форм,

_____ стосунків, _____ рухів.

Речення. _____.

4. Обведи або розфарбуй правильні сполучення слів.

5. Домалюй портрети так, щоб усі риси були в гармонії (відповідали загальному характеру особи). Підпиши їх.

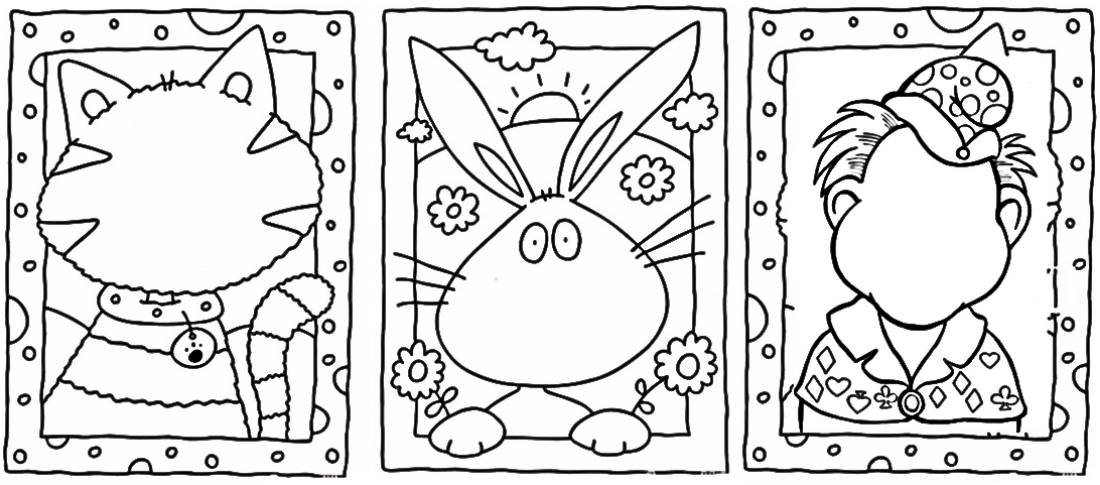

Гриміти

Створювати або видавати гучні, різкі звуки, гуркіт тощо.

1. Запиши подане слово в кожній рамочці під рискою. Користуйся зразком.

гриміти гриміти	гримлю	гримиш
гриміли		гримить
гримів		гримимо
гримітиму	гримлять	гримите

2. Підпиши малюнки, вибравши з попередньої вправи та довідки потрібні слова.

Слова для довідки: постріл, салют, феєрверк, грім, музика, барабани.

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

3. Прочитай текст. Випиши сполучення слів.

Чи доводилося вам чути як **гримить грім?** Здалеку повільно починають лунати спочатку ледь чутні звуки, а потім — **гримітиме все** довкола. Здається, що й дерева **гримлять,** і ґрунт під ногами — **гримить** і дрижить, і навіть **кіт** злякано **погримує,** і ти наче сам **гримиш.**

У давнину, коли **гримів грім,** люди говорили, що боги гніваються на людей. Чому ми знову почуємо, як **гримітиме грім?** Тому що це явище коливання звукових хвиль. Вони наштовхуються на камінь, хмари тощо та відбиваються від них. А ми думаємо, що **ми гримимо!**

_____

_____

_____

4. Спиши текст, вставляючи пропущені слова: **гримлять, гримить.** Розфарбуй річку.

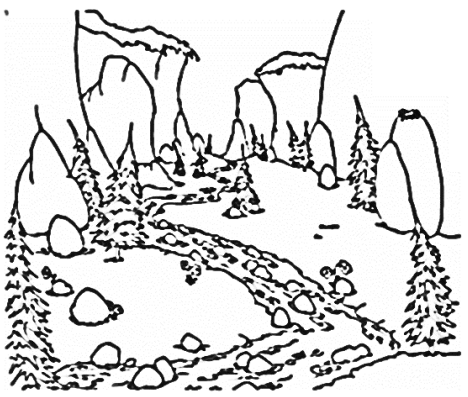

У горах — бурхливі гірські ріки. Води річок _____ на багато кілометрів. Вода _____, стікаючи з гори. Камінці _____, тому що їх несе водний потік.

5. Прочитай текст. Продовж речення.

Чому змію назвали гримучою?

Гримуча змія — одна з найотрутніших змій у світі. Гримучою цю змію назвали тому, що вона вміє гриміти кінчиком свого хвоста. Таке брязкальце на кінчику хвоста змії утворюється з лусочок. Коли змія налякана, то вона починає гриміти цим брязкальцем, швидко рухаючи кінчиком хвоста. Гримить змія — попереджає про свою присутність.

Змію назвали _____, тому що _____ _____ _____.

Горизонт

Частина земної поверхні та неба, яку можна бачити на відкритій місцевості; видноколо. Лінія горизонту — межа, яка ніби відділяє небо від землі.

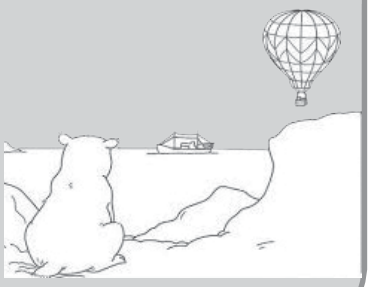

1. Розглянь малюнок. Розфарбуй горизонт. До кожного слова на малюнку допиши знизу його повторення.

2. Допиши в реченнях слова: ***горизонт, горизонтом.***

Слово _____ походить від дієслів «відділяю», «обмежую», «бачу». Дослівно _____ — те, що обмежує. _____ називають частину земної поверхні, яку ти можеш побачити на відкритій місцевості. _____ називається також частина неба, яку ти бачиш навколо.

3. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ГОРИЗОНТ ГОРЕЗОНТ ГОРИСОНТ ГАРИЗОНТ ГОРИЗОНД

4. Утвори та запиши слова, якими можна замінити слово горизонт. Поясни їх походження.

ВИДНО — КРАЙ, КОЛО, КРУГ, КІЛ

НЕБО, ВИДНО — **КРАЙ**

_____

_____

5. Розглянь малюнки. Наведи червоним олівцем лінію горизонту. Розфарбуй того, хто не вдивляється в горизонт. Напиши за зразком, що можна побачити на горизонті.

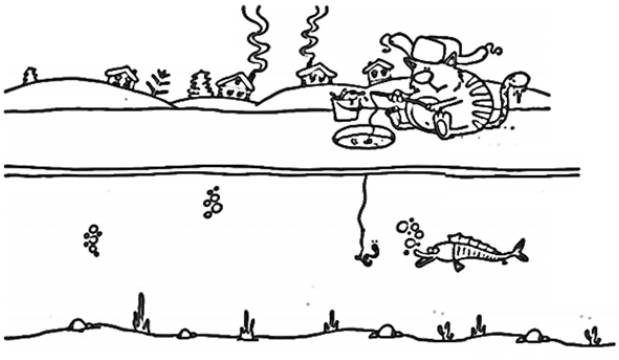

Зразок. На горизонті видніється…

_____

_____

Депутат

Член органу державної влади, обраний виборцями.

1. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Спиши одне речення. Дай відповідь на запитання.

Як обрати депутата?

Коли тобі виповниться 18 років, ти зможеш обирати депутата до Ради.

У день виборів ти візьмеш паспорт та підеш на виборчу дільницю.

Там тобі дадуть список **депутатів.**

Усі **депутати** хочуть представляти твої інтереси. **Депутатом** має стати той, хто зробить це найкраще.

Ти зайдеш до окремої кабінки та поставиш позначку напроти прізвища **депутата,** якого обираєш. Думай, якому **депутату** ти довіриш вирішувати складні проблеми. **На депутаті** велика відповідальність за нашу державу.

Слова: _____

Речення. _____

Депутатів обирають на виборах чи призначають?

_____

2. Прочитай вірш. За змістом вірша склади два речення. Напиши свою думку: чи може дівчинка стати депутатом?

Депу-депу-депутат,
У депутата є мандат.
Депу-депу-депутат,
Є в кишені шоколад.

Депу-депу-депутат,
На плечі — фотоапарат.
Депутат закони пише,
Щоб реформи були швидше.

_____

_____

_____

3. Допиши слова в рамках за зразком.

депутат, депутатський, депутатське

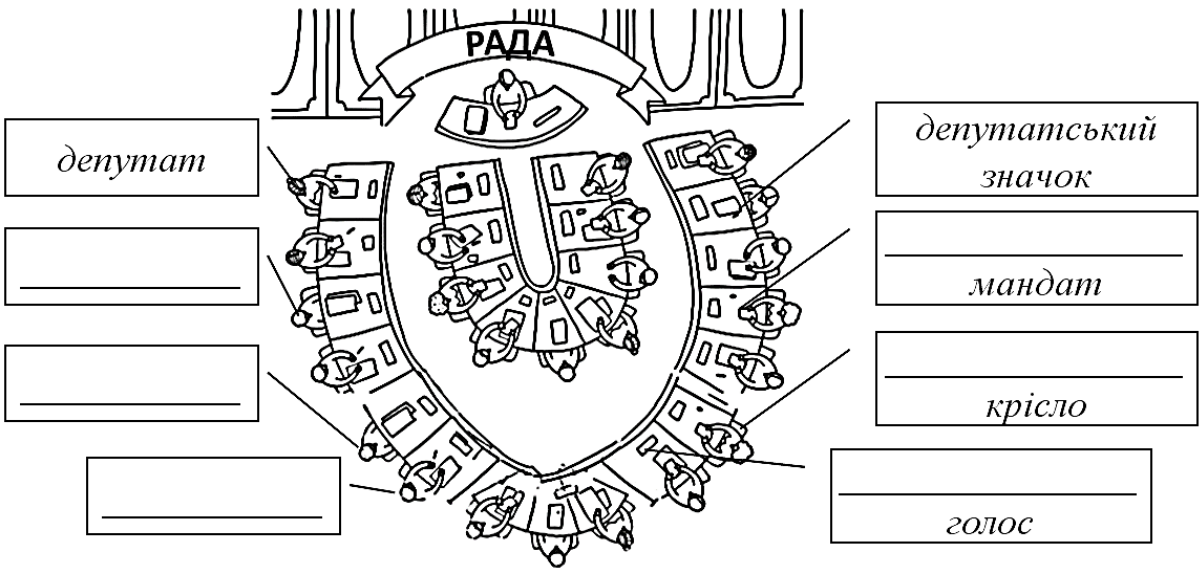

Дециметр

Одиниця довжини, яка дорівнює одній десятій долі метра.

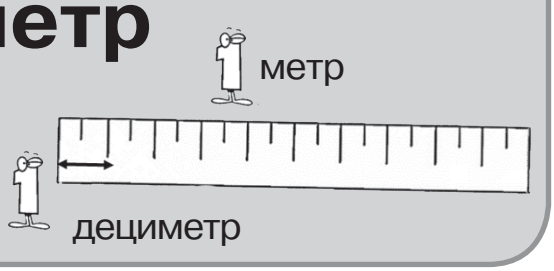

1. Учнів попросили руками показати довжину — один метр. Розфарбуй одяг того учня, який, на твою думку, зробив це правильно. А як показати один дециметр? Обговори це в парі.

2. Запиши довжину тіла та хвоста кожної тварини. Дай відповіді на запитання.

заєць-русак

довжина тіла – 6 дм
довжина хвоста – 1 дм 2 см

білка

довжина тіла – 2 дм 6 см
довжина хвоста – 2 дм

ховрах крапчастий

довжина тіла – 2 дм
довжина хвоста – 3 см

бобер

довжина тіла – 12 дм
довжина хвоста – 3 дм

Зразок. Довжина тіла зайця — шість ***дециметрів.***

_____

У якої тварини найкоротший хвіст?

_____

У якої тварини найдовший хвіст?

_____

Сантиметр

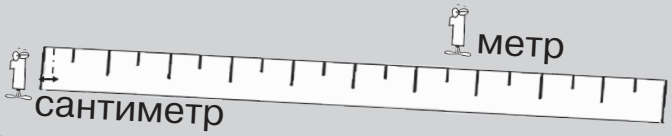

Одиниця виміру довжини, що дорівнює одній сотій метра.

1. Допиши в речення слова: ***сантиметри, сантиметрів.***

Найменша у світі пташка — колібрі-бджілка. Довжина її тіла — п'ять _____.

Найменше звірятко — бурозубка. Довжина її тіла без хвостика — три _____.

Найменша змія належить до родини вузькоротих. Її довжина — десять _____.

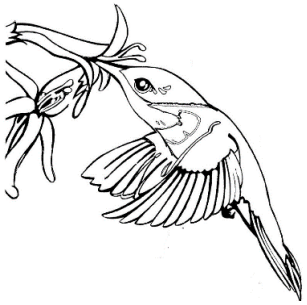

Найменша черепашка — пенсильванська. Її довжина — дванадцять _____.

2. Прочитай текст. Запиши дані словами в дужках. Дай відповідь на запитання.

Хто найкраще стрибає в висоту та довжину: людина чи кенгуру? Порівняймо факти.

Світовий рекорд у стрибках у висоту для чоловіків — 2 м 45 см (_____ _____).

Кенгуру в спокійному стані, наприклад, коли рухається до води, стрибає 1 м 60 см (_____).

А в умовах небезпеки кенгуру можуть стрибнути до 3 м 30 см (_____ _____).

Світовий рекорд у стрибках у довжину в чоловіків становить 8 м 95 см (_____), а кенгуру стрибає до 10 м у довжину (_____ _____).

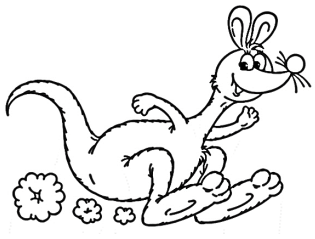

Так хто краще стрибає? _____.

Директор

Керівник підприємства, установи або навчального закладу.

1. Прочитай текст. Допиши в речення слова з рамки.

директор, директори, директора, директором

Кожна дитина народжується в пологовому будинку. Керує пологовим будинком _____. Дитинці купують різні речі та продукти. Керують магазинами (і супермаркетами також) _____. Щоб дитинка була здоровою, їй роблять щеплення в лікарні. Керує лікарнею _____. Потім маля йде до дитячого садка або залишається вдома з бабусею. Керує дитячим садком _____. А бабусею ніхто не керує. Малюк підростає та вступає до школи. Школою керує _____. Учень відвідує басейн. Ним керує _____. Школяр ходить до бібліотеки. Нею керує _____. На вихідних усі йдуть до зоопарку. Ним керує _____. І хоч _____ ти бачиш зрідка, але його роботу відчуваєш постійно. Завдання _____полягає в тому, щоб установа, у яку ти приходиш, гарно працювала та надавала людям якісні послуги. Отже, бути _____ — це бути відповідальним за свою роботу.

2. Склади та запиши речення.

1) директора, кабінеті, у, нарада.

_____

2) робітники, про, розповідають, роботу, директору, свою.

_____

3) директором, новий, наказ, оголошується.

_____

3. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ДИРЕКТОР ДЕРЕКТОР ДИРИКТОР ДИРЕКТАР ДИРЕХТОР

4. Допиши в словосполучення слова з рамки.

директорський, директорська, директорське

_____кабінет

_____стіл

_____крісло

_____комп'ютер

_____наказ

_____доручення

_____робота

5. Уяви, що ти став директором _____ (напиши, які установи). Які розпорядження ти б дав своїм підлеглим? Запиши їх.

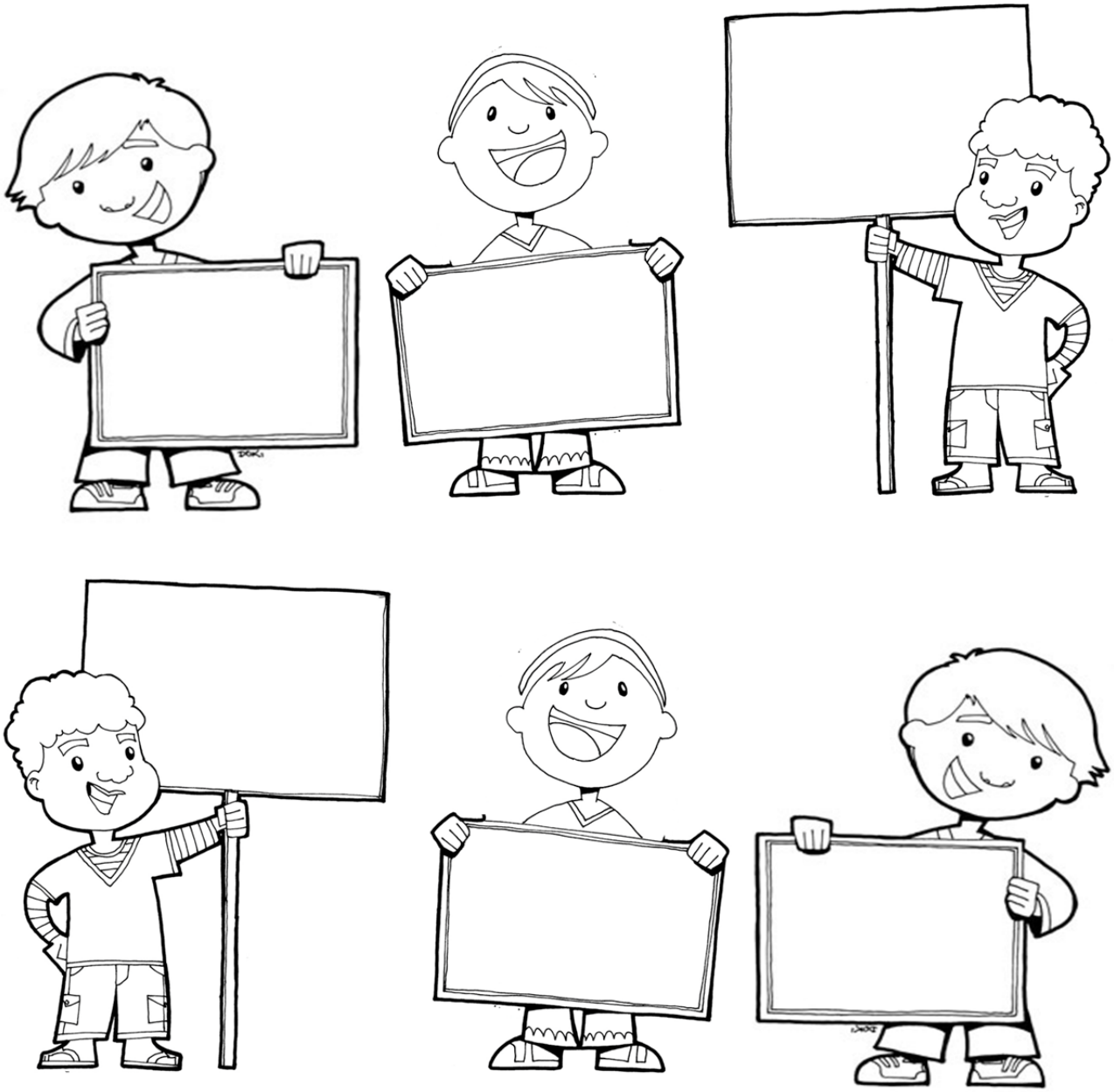

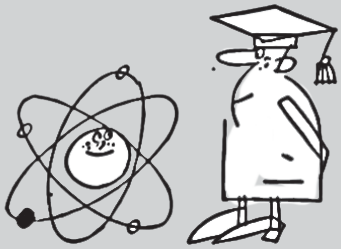

Електрика

Форма енергії, обумовлена рухом заряджених частинок матерії (електронів, протонів, позитронів тощо).

Ця ж енергія як предмет народногосподарського й побутового використання.

1. Прочитай текст. Випиши виділені слова.

Слово ***електрика*** грецького походження й означає *бурштин* — це назва скам'янілої смоли хвойних дерев. Уже в давнину грецький математик Фалес мав уявлення про **електрику.** Потерши бурштинову паличку по шерсті, він заряджав її статичною **електрикою.**

Піднесена до голови, ця паличка притягувала волосся.

Значно пізніше люди навчилися видобувати **електрику** гальванічного елемента (він дає постійний струм), а потім винайшли **електрогенератор** (виробляє змінний струм).

Електроенергія для використання людьми виробляється на **гідроелектростанціях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях.**

Слова: _____

_____

2. Допиши слова з рамки в сполучення слів.

електричний, електрична, електричні

_____ прилади

_____ чайник

_____ пилосос

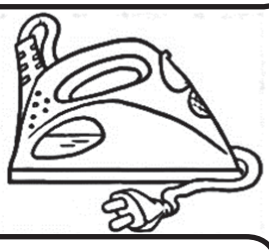

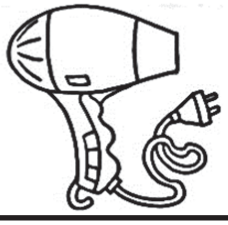

_____ праска

_____ лампа

_____ фен

3. Напиши правила поводження з електроприладами та розетками, користуючись малюнками.

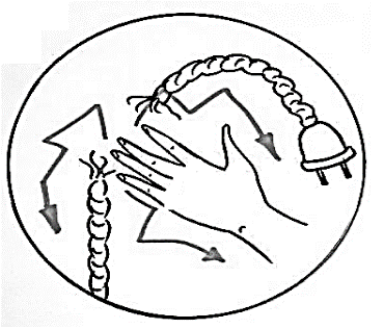

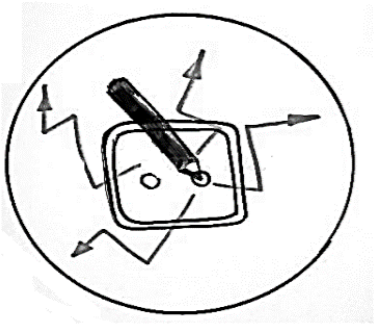

_____

_____

_____

_____

Кипіти

Кипіння — швидке перетворення рідини на пару під час нагрівання.

1. Прочитай вірш. Випиши виділені слова. Допиши в рамки слово ***кипіти.***

кипіти

Кип-кип-кип — **кипить** водиця,
Кип-кип-кип — кипить, димиться,
Кипить зілля чарівне,
Кипить зілля неїстівне.
Клекотить, вирує, парить,
І чаклує, і дурманить.

_____

2. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Дай відповіді на запитання. Використай у відповіді виділені слова.

Якщо ти нагрієш воду до 100 °С, то рідина почне **кипіти**. Ти помітиш, що вода **закипає**, коли в ній з'являться бульбашки. Про те, що вода **кипить** ти дізнаєшся й по клубках водяної пари над **киплячою** водою. Бо **кипіння** — це швидке випаровування води.

_____

За якої температури **починає кипіти вода?**

_____

Що відбувається, коли **вода кипить?**

_____

Як побачити, що **вода закипіла?**

_____

3. Розглянь схему. Встав потрібне слово в речення.

КИПІННЯ — ВОДА — КИП'ЯТІННЯ

Доходити до точки перетворення на пару; закипати.

Нагріваючи рідину, доводити її до кипіння.

кипів, кипіла, кип'ятив, кип'ятила

1. Бабуся _____ воду в чайнику.
2. Вода _____ у великій каструлі.
3. Лісовик_____ смолу в казані.
4. Компот _____ у зеленій каструльці.

4. Заміни слова в реченні так, щоб їх зміст став правдивим. Придумай свої «неправдиві» речення.

1) У ящику кипить яєчня. _____

2) У каструлі кипить котлета. _____

3) У _____

4) У _____

5. З’єднай слова лініями так, щоб цей ланцюжок пояснював значення утвореного словосполучення. Запиши словосполучення за зразком.

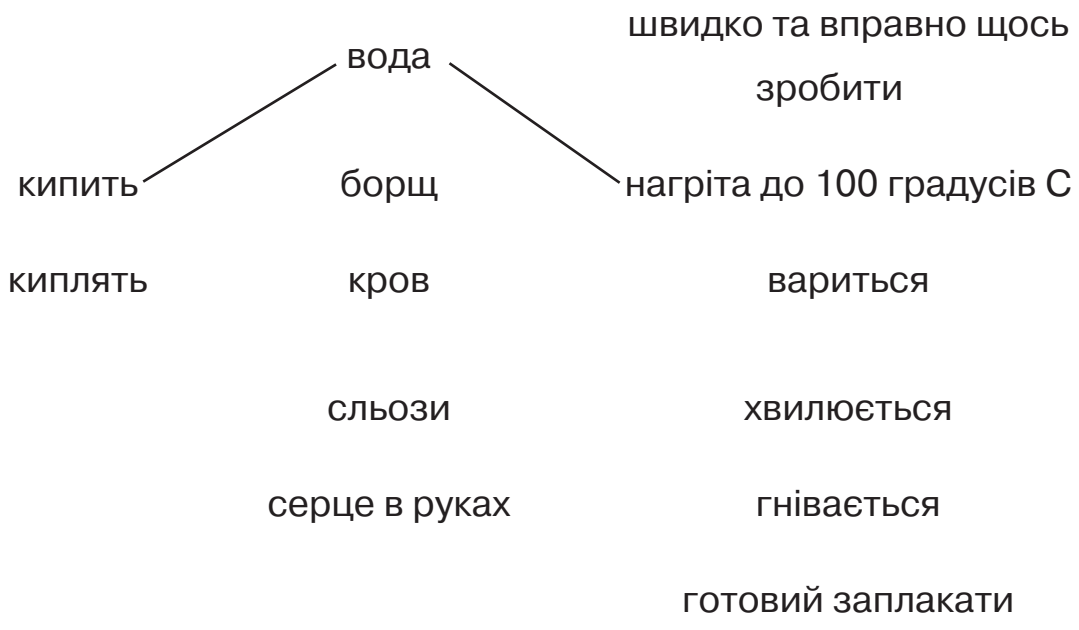

Зразок. *Кипить вода, нагріта до 100 градусів.*

Кипить борщ — _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Кошеня

Маля кішки.

1. Прочитай вірш. Склади та запиши три речення про кошеня.

Шеня-шеня-кошеня
Умивається щодня.
Шеня-шеня-кошеня
Грає м’ячиком щодня.
Шеня-шеня-кошеня
Молочко п’є щодня.
Шеня-шеня-кошеня
Спить на килимку щодня.

_____

_____

_____

2. Запиши клички кошенят. Склади речення про те, що робить кожне кошеня. Користуйся зразком.

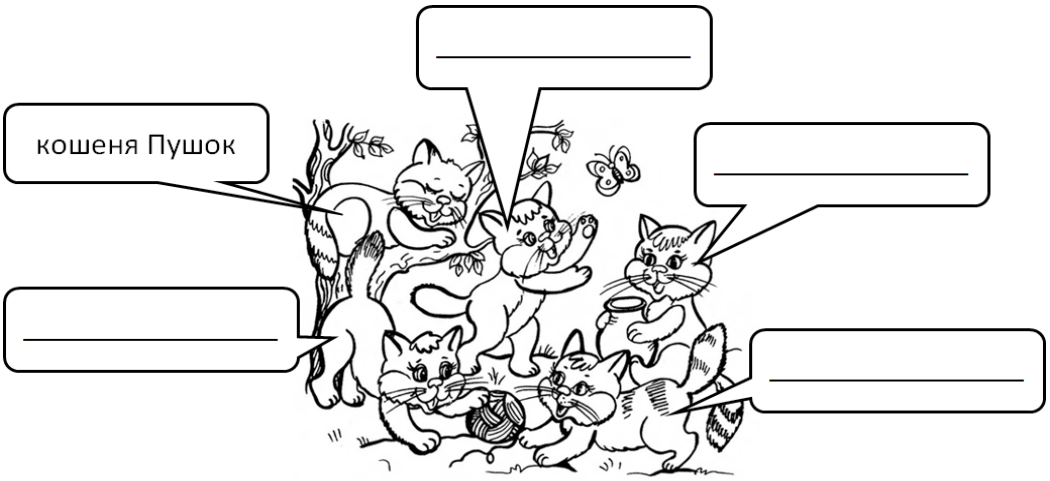

*Зразок. Маленьке **к**ошеня **П**ушок спить на дереві.*

_____

3. Прочитай текст. Допиши в речення слова з рамки. Придумай середину розповіді.

кошеня, кошеняти, кошеняті, кошеням, на кошеняті

Як мишеня допомогло

Закортіло _____ їсти. Зголодніло _____, бавлячись надворі. Зайшло _____ в будинок. Бачить _____ холодильник. Ще більше _____ молока захотілося. Аж тут — мишеня.

_____

«Візьми ложку, — пропищало мишеня _____. — Так зручніше їсти».

_____

_____

Мишка зраділа, що _____ смачно поїло. Відпочине — і можна гратися. Бо сумно жити без _____. Усі й думають, що кішка та мишка — вороги. Проте з _____ гратися веселіше.

4. Допиши слова, користуючись запитаннями. Користуйся словами з довідки та добирай свої.

Кошеня (яке?) _____

_____

Кошеня (що робить?) _____

_____

5. Допиши в речення слова з рамки. Намалюй та напиши те, чим пригощатимуться кошенята.

кошенята, кошенят, кошенятам, кошенятами

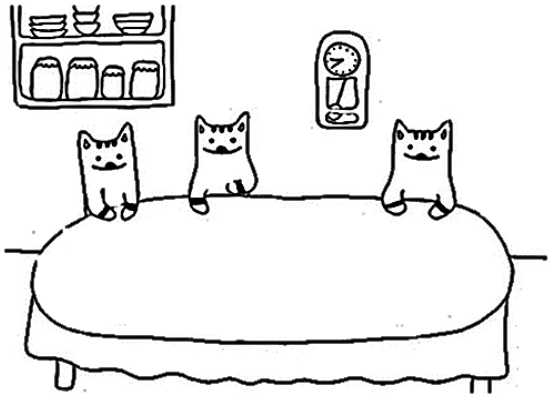

Троє _____ вирішили поснідати. Сіли _____ за стіл, а їжі немає. Потрібно _____ допомогти. Що ти приготуєш для _____? _____ будуть їсти: _____

_____

_____. Із _____ вирішила поїсти _____.

Усім смачного!

6. Утвори слова за схемою. Запиши, які слова говорить кицька-мама своїм діткам.

кошеня + тко = _____

кошеня + точко = _____

кошеня + тонько = _____

7. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Продовж речення.

Скільки спить кошеня?

Тобі для повноцінного відпочинку потрібно 8—9 годин сну, а **кошеняті** значно більше. **Кошенята** — справжні соні, бо сплять майже 22 години на добу (доба — 24 години). Коли **кошенятка** підростуть, вони будуть спати менше — 20 годин на добу. Природа подарувала **кошенятам** довгий сон для того, щоб вони гарно відпочивали та були готовими до полювання. Кожний кіт — хижак та вправний мисливець. І **кошеня-точки,** граючись, готуються до того, щоб ловити здобич. Стережіться, мишки, — відпочили **кішки!**

_____

_____

_____

_____

8. Розгляньте малюнки. Пронумеруйте їх відповідно до послідовності подій. Складіть розповідь про допитливе кошеня.

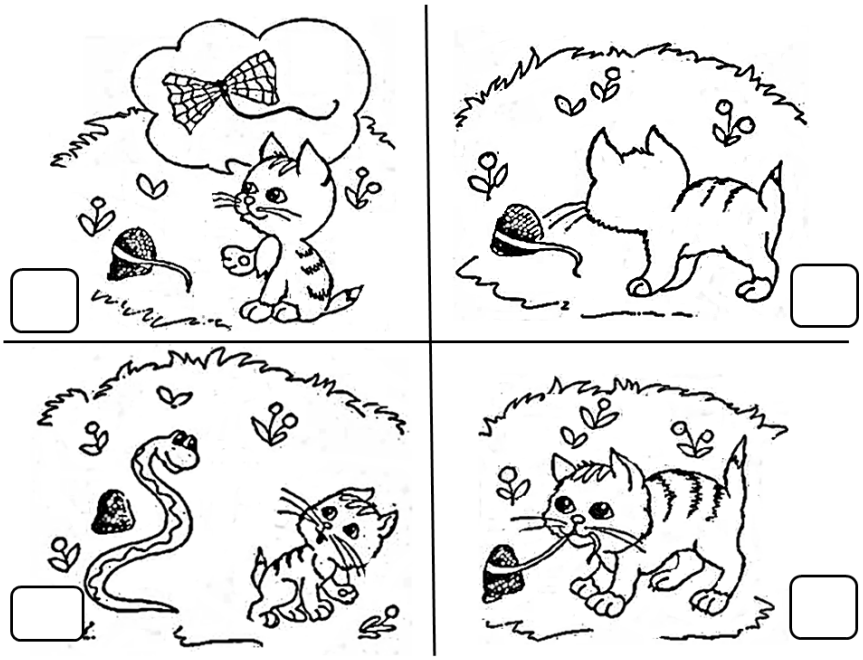

Кишеня

Частина одягу (штанів, пальта, піджака, сукні тощо) у формі мішечка для дрібних речей або грошей. Особливе відділення в портфелі, валізі тощо.

1. Прочитай вірш. Допиши його.

Киш-киш-киш з кишені, мухо,
Киш-киш-киш — лети до вуха,
Киш-киш-киш — в кишеню я
Покладу _____.

2. Намалюй те, що ти носиш у кишені (або плануєш носити). Напиши речення за зразком.

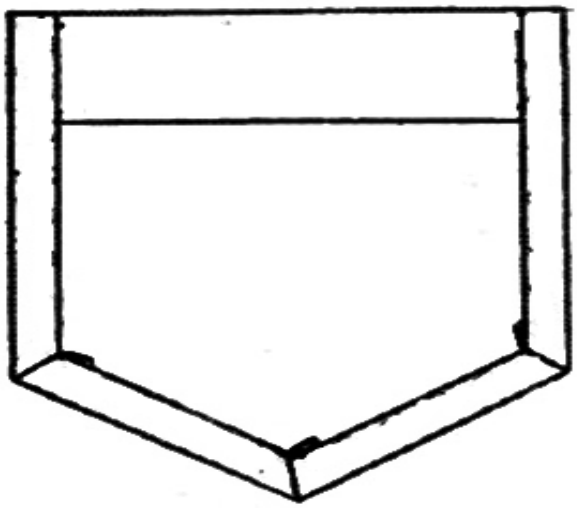

Зразок. *У моїй кишені є цукерка.*

_____

_____

_____

_____

3. Прочитай текст. Передай зміст двох речень своїми словами.

За часів лицарів існувало багато маленьких держав, правителі яких виготовляли різні монети. Для того щоб їх носити, шили спеціальні мішечки. Їх носили, прив'язавши мотузкою до поясу, або вішали на шиї. Злодії часто крали гроші з легкодоступних мішечків-гаманців. Тоді їх почали ховати під одяг, а щоб було зручно діставати гроші — робили розрізи в одязі. Так з'явилися перші кишені. Спочатку кишені робили лише в чоловічому одязі. Трохи згодом для кишень знайшлося місце не лише в одязі.

_____

_____

_____

_____

лицар

4. Вибери слово з рамки та запиши в речення. Напиши імена коротунчиків із Квіткового міста, визначивши їхні імена за описом кишень.

кишені, кишень, кишенях, кишенями

У Пончика в костюмі було сімнадцять _____. До кожної _____ Пончик клав щось солодке. У великих _____ Гвинтика та Шпунтика лежали цвяхи, гайки, шурупи. Гунька не міг похвалитися _____, тому що вони були з дірками. Доктор Пілюлькін в одній _____ носив медичну трубку. А Незнайко в _____ тримав руки.

5. Напиши за планом, який вигляд має одна з твоїх кишень.

1) На якому предметі твого одягу є кишеня (сукня, спідниця, штани, сорочка, куртка чи щось інше)?

_____

2) Опиши розмір кишені (велика/маленька (порівняно з чим?)).

_____

3) Опиши колір та форму (трикутна, прямокутна, квадратна, шестикутна, як півколо тощо).

_____

4) Опиши вид кишені: накладна (розташована поверх предмета одягу) чи прорізна (видно лише розріз, а сама кишеня схована).

_____

6. Знайди однакові сорочки. Розфарбуй кишені на сорочках. Підпиши кожну кишеню словом ***кишеня.***

7. Прочитай інструкцію з виготовлення кишені. Допиши слова з рамки.

кишеня, кишеню, кишені, кишенею

Як пришити _____

1. Виберіть місце для _____ на одязі.
2. Виміряйте розмір _____.
3. Виріжте _____ з тканини.
4. Пришийте _____ на одяг.
5. Відпрасуйте одяг із пришитою _____.
6. Ваша _____ готова.
7. Покладіть у _____ те, для чого ви її пришили.

Колектив

Сукупність людей, об'єднаних спільною діяльністю, спільними інтересами.

1. Прочитай вірш. Продовж речення, обравши один із варіантів: *люблю* чи *не люблю*.

Коле-коле-коле в ніс,
Колектив зібрався в ліс.
Коле-коле-коле в бік,
Колектив йде на пікнік.
Коле-коле-коле серце,
Колектив біля озерця.
І коли ти з колективом
Проведеш свій відпочинок?

Я *люблю/не люблю* відпочивати з колективом, тому що _____

_____.

2. Напиши слово колектив у рамочках. Порахуй, скільки осіб у цьому колективі. Напиши, якою спільною діяльністю вони можуть займатися.

3. Допиши в речення слова з рамки.

колектив, колективу, колективі, колективом

Кожний учень — член учнівського _____. Учнівський _____ складається з учнів класу. У такому _____ стільки дітей, скільки учнів. Учні шкільного _____ мають спільну мету — отримати свідоцтво про освіту. Школярі _____ мають спільну діяльність — навчання. Учні зазвичай пишаються своїм _____. У хорошому _____ діти почуваються впевнено.

4. Підпиши назви колективів. Користуйся підказками.

трудовий
працьовитий
військовий
учнівський
навчальний
музичний
художній
веселий

5. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

КАЛЕКТИВ КОЛЕКТИВ КОЛЕКТИФ КОЛИКТИВ КОЛЕТИВ

Комбайн

Складна машина, що одночасно виконує роботу кількох машин, цикл виробничих процесів.

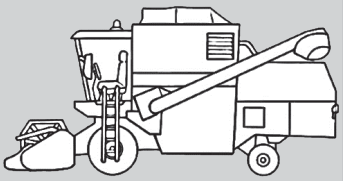

1. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Продовж речення.

Пам'ятаєте казку про «Колосок»? Півник знайшов колосок, його обмолотив, тобто дістав зернятка та посушив. Потім змолов борошно та спік пиріжки.

У давнину люди теж усю роботу робили руками, а потім придумали три машини: жатку, молотилку, віялку.

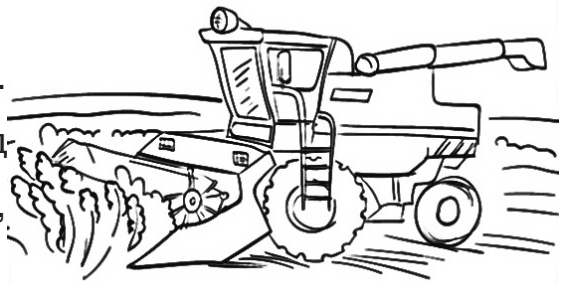

Жатку — щоб жати (зрізати) колосся. Молотилку — щоб відділяти зерно від стебла. Віялку, щоб просіювати зерно, відділяючи його від різних домішок.

Потім усі три машини об'єднали в одну — комбайн. Слово ***комбайн*** у перекладі з англійської означає «поєднання механізмів».

І справді, **у комбайна** багато завдань. **Зернозбиральний комбайн** зрізає колосся, подає в молотильний апарат, відділяє зерно від стебла, просіює його, засипає в бункер і висипає в машину.

Можливо, скоро люди придумають комбайн, який би і борошно молов, і тісто місив, і пиріжки пік. А поки що вигадали **кухонний комбайн,** який може замісити тісто та нашинкувати начинку. А випікати торти поки не навчився.

_____

_____

_____

Комбайн у перекладі означає _____,

тому що _____.

2. Утвори назви видів комбайнів за зразком. Склади з однією назвою речення.

зерно + збиральний = зернозбиральний комбайн

картопля + е + збиральний = _____

буряк + о + збиральний = _____

капуста + о + збиральний = _____

апельсин + о + збиральний = _____

3. Допиши слова з рамки в речення.

комбайн, комбайна, комбайном, комбайні

Гірничий комбайн

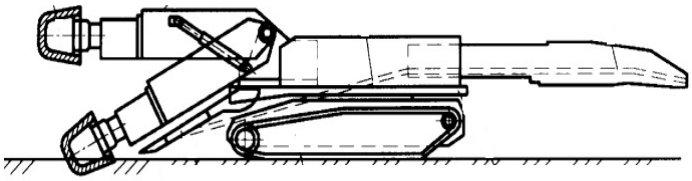

Для видобутку корисних копалин людина створила гірничий _____.

На гірничому _____ працюють у шахтах. Таким _____ можна виконувати різну роботу. Підземний _____ відділяє шматки корисної копалини від масиву та завантажує їх у вагонетки. Без _____ шахтарям було б складніше працювати.

4. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

КОМБАЙН КАМБАЙН КОМБАН КАНБАЙН КОМПАЙН

Комбайнер

Той, хто водить комбайн, керує ним.

1. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Дай відповіді на запитання.

Комбайнер — важлива професія. **Комбайнером** називають водія комбайна. Для **комбайнера** зернозбирального **комбайна** літня пора — найскладніша. Кожного дня з ранку до вечора **комбайнери** в полі. **Комбайнерам** потрібно вчасно зібрати урожай, щоб зерно не осипалося, щоб дощі не намочили колосся. А взимку **комбайнери** лагодять **комбайни,** щоб улітку по золотих хвилях покотилися ці степові кораблі.

_____

_____

Кого називають комбайнером?

_____

Чому для комбайнера найскладнішою порою року є літо?

_____

Що комбайнери роблять узимку?

_____

Продовж речення.

Комбайнер — важлива професія, тому що _____

_____

2. Установи зв'язок між словами. Допиши потрібні за змістом слова.

Трактор — тракторист, комбайн — _____.

Лікар — лікує, комбайнер — _____.

Учень — клас, комбайнер — _____.

3. З’єднай слово комбайнер із прикметниками за змістом так, щоб утворилися словосполучення. Запиши їх. З одним зі словосполучень склади речення.

працьовитий дбайливий старанний

солоний

комбайнер

високий пухнастий

новий

сильний складний

_____

_____

_____

4. Склади й запиши речення.

1) збирає, Комбайнер, апельсини, в, саду, апельсиновому.

_____

2) орден, комбайнерові, За, вручили, працю, гарну.

_____

5. Знайди та закресли «зайве» слово.

1) Комбайн, комбайнер, комбінезон, комбайнерський.

2) Комбайнер, тракторист, шофер, механік.

3) Комбайнер, лікар, білка, учень, учитель.

Коридор

Вузький (переважно довгий) прохід у середині будинку, який з'єднує окремі його кімнати, квартири тощо.

1. Знайди коридори в схемі квартири та підпиши їх.

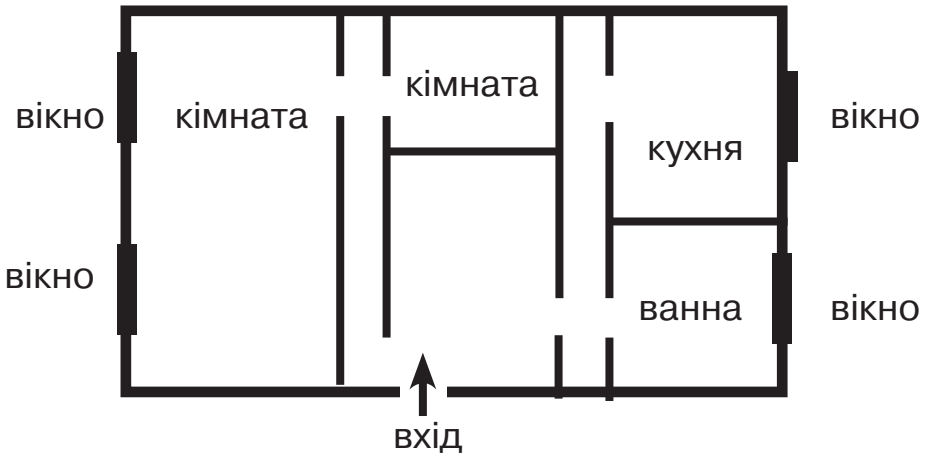

2. Прочитай текст. Продовж речення.

Що спільного між нашим **корид**ором у квартирі та **корид**ою — боєм тореадора та бика?

Звичайно, всі помітили, що це частина слова **«корид».**

У перекладі з латини ***currere*** означає *бігати.* Тореадор та бик бігають один за одним по арені. А учні в школі бігають коридорами. Бо слово «коридор» спочатку означало вузьке приміщення, яким можна бігати (або швидко переходити) з кімнати в кімнату. До речі, з італійської ***corridore*** — *бігун*.

Слово «коридор» походить від слова _____

і раніше означало _____

3. Прочитай текст. Запиши відповідь на запитання.

Коридором часто називають приміщення, що знаходиться перед вхідними дверима — передпокій чи прихожу. Такий «коридор» відділяє кімнати від вхідних дверей.

Бувають й інші «коридори». Вузький простір для переміщення чогось теж називають коридором. Наприклад, коли просять натовп людей розступитися та утворити коридор для проходу окремих людей: дітей, почесних осіб та ін.

Про коридори говорять і коли є вузький перелік окремих показників, за межі яких не виходять: коридор цін на хліб — від 5 до 20 гривень.

Про які коридори ти дізнався? _____

_____

4. З'єднай слово ***коридор*** та прикметники, що описують коридор у твоєму помешканні. Опиши свій коридор із використанням цих прикметників.

вузький		довгий
широкий		короткий
новий	коридор	просторий
старий		тісний
освітлений		зелений
темний		червоний

Починай так. *У нашій(ому) (квартирі, домі) є (коридор, коридори)…*

5. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

КОРЕДОР КАРИДОР КОРИДОР КОЛЕДОР КАЛЕДОР

6. З’єднай лініями слова. Запиши словосполучення. З одним із них склади речення.

прикрашати	
розмістити	коридор
бігти	коридором
йти	у коридорі
фарбувати	
стояти	

_____

_____

7. Допиши слова з рамки в речення. Придумай і допиши ще одне речення.

коридор, коридора, коридорі, коридором

Як правильно облаштувати _____.

Для оздоблення _____ вибирайте матеріали світлих кольорів. Вузький _____ не повинен бути строкатим. Якщо _____ досить довгий, краще розділити його на частини. Для оздоблення такого _____ використайте шпалери з різними малюнками. Щоб у _____ було світло, не розміщуйте в ньому багато меблів. Коридорний стіл із дзеркалом та маленькі полички зроблять _____ зручнішим.

Тепер ви зможете пишатися своїм _____.

_____

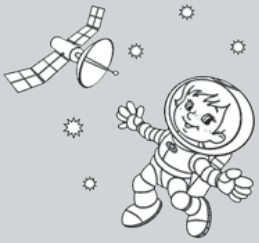

Космонавт

Той, хто літає в космос на космічних літальних апаратах.

1. Розфарбуй і підпиши всіх космонавтів.

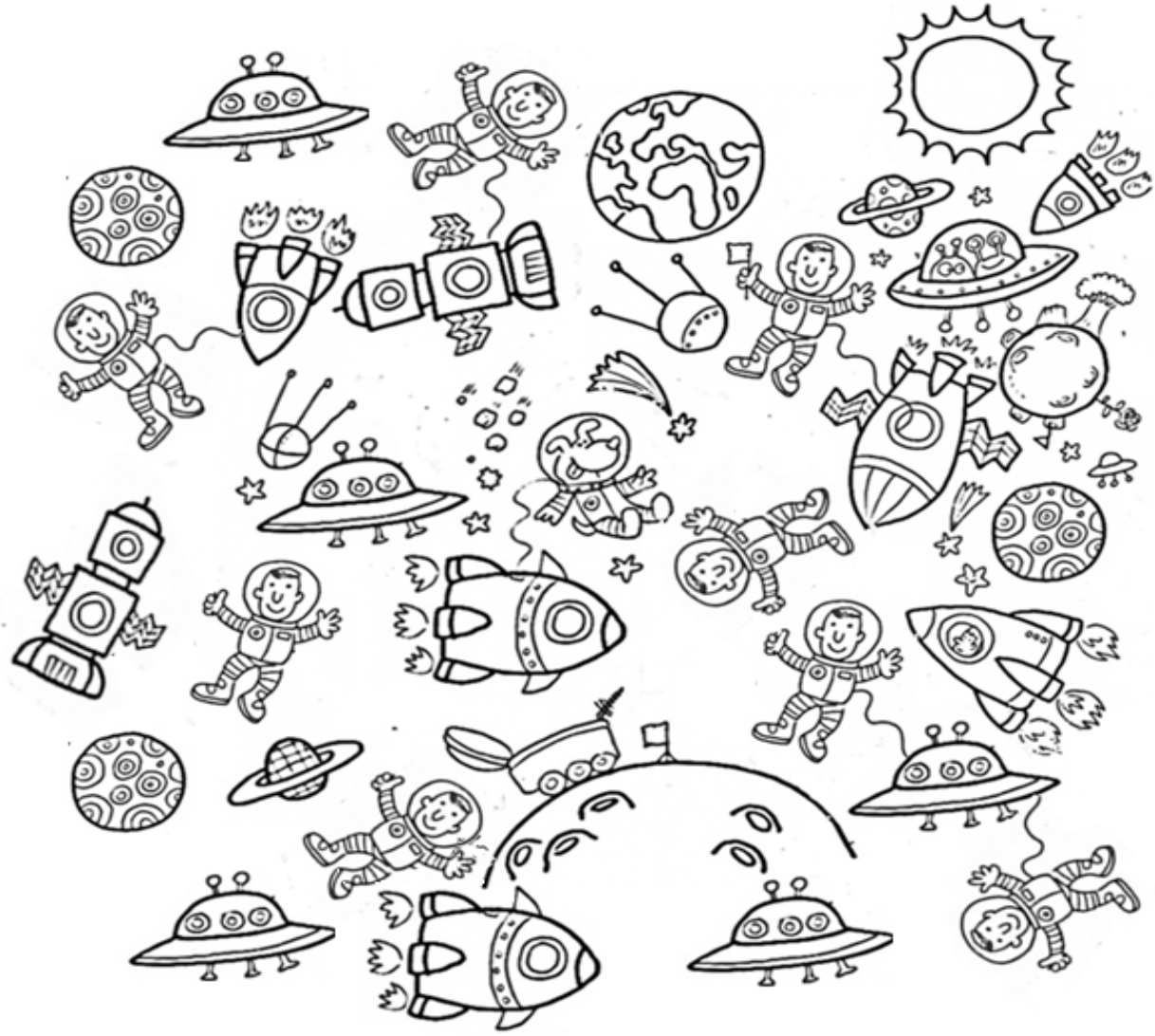

2. Допиши речення.

Космонавт — це _____.

Космонавт вивчає _____.

3. Склади та запиши речення.

ракеті у космонавт

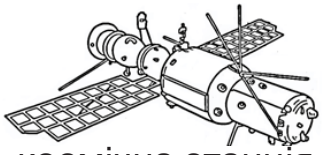

космічна станція

космічний космонавт На станції

космічній летить працює

_____

_____

4. Установи зв'язок між першою парою слів. Допиши потрібне слово за аналогією.

Поле — комбайнер, космос — _____.

Комбайн — комбайнер, ракета — _____.

Плавати — водолаз, летіти — _____.

5. Прочитай текст. Дай відповіді на запитання. Випиши виділені слова.

Перший космонавт світу — Юрій Гагарін. Космічний політ космонавта відбувся дванадцятого квітня 1961 року. У цей день космічний корабель «Схід-1» із космонавтом на борту облетів навколо планети.

Як звали першого космонавта?

_____

Коли відбувся космічний політ Ю. Гагаріна?

_____

На якому космічному кораблі літав Ю. Гагарін?

_____

Слова:_____

6. Прочитай текст. Спиши.

Першим українським космонавтом став Леонід Каденюк. Космонавт здійснив політ на шатлі «Колумбія». Космонавту потрібно було перебувати на космічній станції п'ятнадцять діб шістнадцять годин.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

7. Розподіли об'єкти на групи. Дай назви цим групам. Запиши об'єкти по групах.

_____

_____

Криниця

Глибоко викопана й захищена цямринами (верхня частина криниці) від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь.

1. Прочитай вірш. Склади речення з виділеними словами.

Кри-кри-кри-**криниця,**
В ній — чиста водиця.
Кри-кри-кри — **криниченька,**
Холодна водиченька.
Кри-кри-кри — **криниця,**
Дай води напиться.
Кри-кри-кри — **криниченька,**
Ой, смачна ж водиченька.

2. Прочитай текст. Випиши ті словосполучення, які найважливіші для розуміння тексту.

Слово «криниця» — давній родич слова «кріт». Можеш сказати, що в них є спільного? Правильно, те, що стосується дії — копати. Криницю викопують у ґрунті, а кріт — звірятко, яке цілими днями копає своє підземне житло. Слово «криниця» так само, як і «кріт», походить від давнього слов'янського слова *krьn'* — «викопаний».

Правда, за іншими версіями, родичами криниці вважають слово *krinica* — «миска», «видовбана посудина», пізніше — «джерело».

Чому слова **кріт** та **криниця** — родичі?

3. Прочитай текст. Випиши виділені слова та слова, що є складними для розуміння.

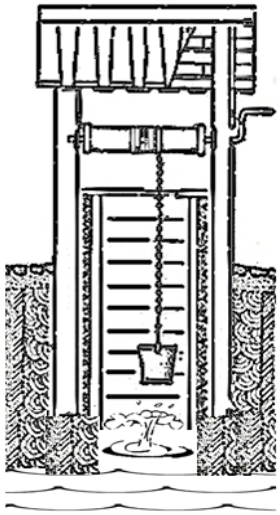

Криниця — гідротехнічна споруда. *Гідро* в перекладі значить «вода». **Криницею** називають споруду, що пов'язана з водою. Створюють **криниці** для того, щоб людина мала доступ до води біля власного будинку. **Криницю** копають доти, доки на поверхні не з'явиться ґрунтова вода. Ґрунтова вода — це вода, яка знаходиться під шаром ґрунту, піску, глини.

Криничне заглиблення укріплюють стінками. А потім обкладають яму цямринами (дерев'яними дошками) та прикріплюють колоду, що обертається та опускає чи піднімає відро на мотузці або ланцюжку.

Криниці копають, зазвичай, вручну. Це складна та відповідальна праця.

_____

Для чого люди викопують криниці? _____

_____

4. Прочитай вірш. Продовж речення.

Дивний журавель стоїть,
що нікуди не летить.
Можеш ти води напиться,
називається _____.

журавель птах

журавель криниця

У давнину _____

_____

_____

Кукурудза

Зерна цієї рослини.

Рослина родини злакових, що має грубе високе стебло та їстівні зерна, зібрані в качан; маїс.

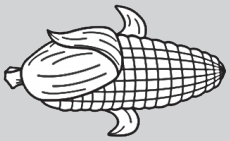

Зерно в качанах.

1. Прочитай вірш. Випиши виділені слова.

Ку-ку-ру, ку-ку-ру, **кукурудзу** я зберу,
Ку-ку-ру, ку-ку-ру, **кукурудзи** наламаю,
Ку-ку-ру, ку-ку-ру, **кукурудзу** я зварю,
Кукурудзою смачною усіх друзів пригощу.

_____

_____

2. Намалюй початки кукурудзи. Підпиши всі предмети з кукурудзою словом ***кукурудза.***

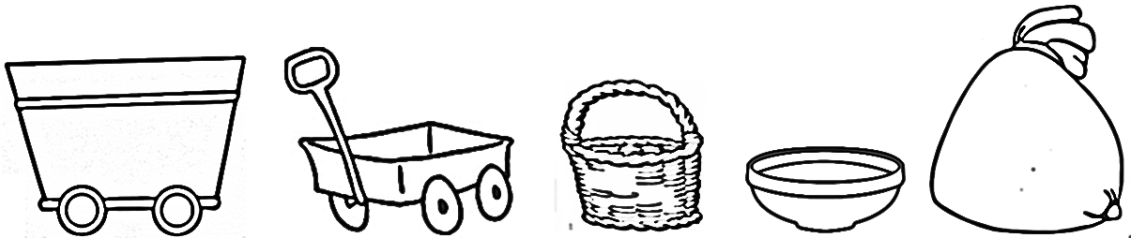

_____ _____ _____ _____ _____

3. Прочитай текст. Напиши, яка твоя улюблена страва з кукурудзи.

Діти люблять їсти попкорн. Попкорн — зерна кукурудзи, які вибухнули зсередини під час нагрівання. Попкорн називають баранцями, бахканцями та повітряною кукурудзою. Із кукурудзи виготовляють і пластівці. Їх заливають молоком та їдять на сніданок.

_____

4. Допиши речення, користуючись малюнком. Дай відповідь на запитання.

пшениця

зернові культури

просо

жито

рис

овес

кукурудза

Зернові рослини: _____

_____

Чому зернові рослини назвали зерновими?

_____

5. Прочитай текст. Склади речення за зразком.

Кукурудзяні рекорди

Кукурудзу вважають найдавнішою хлібною рослиною на планеті Земля. Кукурудза — найбільша із зернових рослин. Разом із рисом та пшеницею кукурудза є основною їжею всіх людей. Кукурудза є рослиною, яка швидко росте та дає найбільший урожай.

найдавніша
найбільша
найродючіша
найпоширеніша

Зразок. *Кукурудза — найвища зернова рослина.*

_____

_____

6. Прочитай текст. Випиши два речення. Склади два запитання до тексту.

Юм Кааш

Кукурудза — одна з найвідоміших рослин. У більшості країн світу кукурудзу називають **маїс.** До нас кукурудза потрапила з Мексики багато років тому. Нині вчені не можуть знайти рослину — дикого предка кукурудзи, настільки вона змінилася за цей час. Припускають, що початки дикої кукурудзи були в десять разів менші, ніж зараз. Вони були завдовжки приблизно три-чотири сантиметри. У давнього народу майя був бог кукурудзи — Юм Кааш. Він ще визнавався як бог збору врожаю. Ацтеки поклонялися богині кукурудзи — Шилонен. Вона була також і богинею родючості та домашнього вогнища.

Шилонен

_____

_____

_____

_____

7. Прочитай текст. Випиши виділені слова.

Є різні думки щодо того, чому **кукурудзу** назвали **кукурудзою.** Хтось упевнений, що слово **кукурудза** походить від слова «кучерявий» (зі словенської *kukúrjav*). Мабуть, тому що в **кукурудзяного** початку є відростки, схожі на волосся. Хтось убачає збіг із румунським совом *cucuruz* — «ялинова шишка». Початок **кукурудзи** схожий на велику шишку. Існує також є думка про походження слова від вимовляння *kukuru* — як кличуть птахів ласувати **кукурудзяним** зерном.

_____

8. Допиши слова в рамки так, щоб утворилися сполучення слів.

кукурудзяний, кукурудзяна, кукурудзяне, кукурудзяні

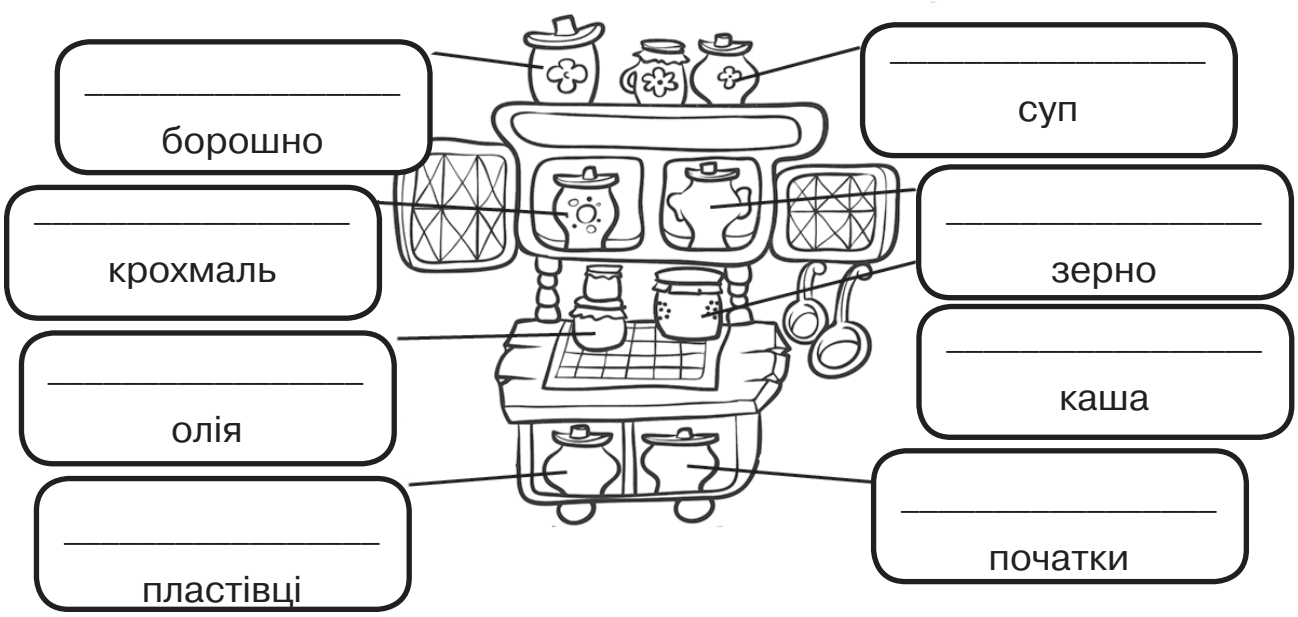

9. Хто їсть кукурудзу? Склади та запиши речення. Користуйся зразком.

Зразок. Курка їсть кукурудзу.

Минулий

1) Який минув, пройшов.

2) Пов’язаний із часом, відрізком часу, який уже минув.

3) Який передував теперішньому; попередній.

1. Прочитай вірш. Випиши виділені словосполучення слів.

Мин-мин-мин-**минулий день,**
Мин-мин-мин-**минулий тиждень,**
Мин-мин-мин-**минулий місяць,**
Мин-мин-мин-**минулий рік.**
Усім дням ведеться лік.

_____

_____

2. Пригадай події свого життя. Напиши, що ти робив, або чому навчився минулого дня, тижня, місяця, року?

Минулого дня я _____.
Минулого тижня я _____.
Минулого місяця я _____.
Минулого року я _____.

3. Допиши слова з рамки в словосполучення.

_____ день, _____ середа,
_____ зустріч, _____ часи,
_____ свято, _____ вівторок,
_____ рік, _____ події.

4. Чим займалася бабуся в минулому? Склади та запиши речення.

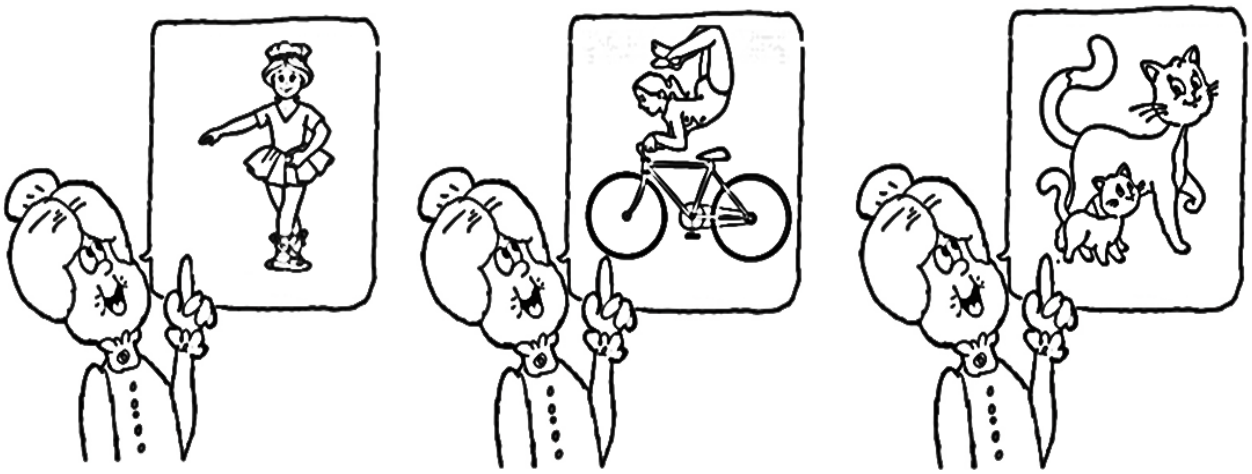

5. Розглянь малюнки. Пронумеруй малюнки відповідно до послідовності подій. Напиши розповідь про невдале фотополювання на лисичку.

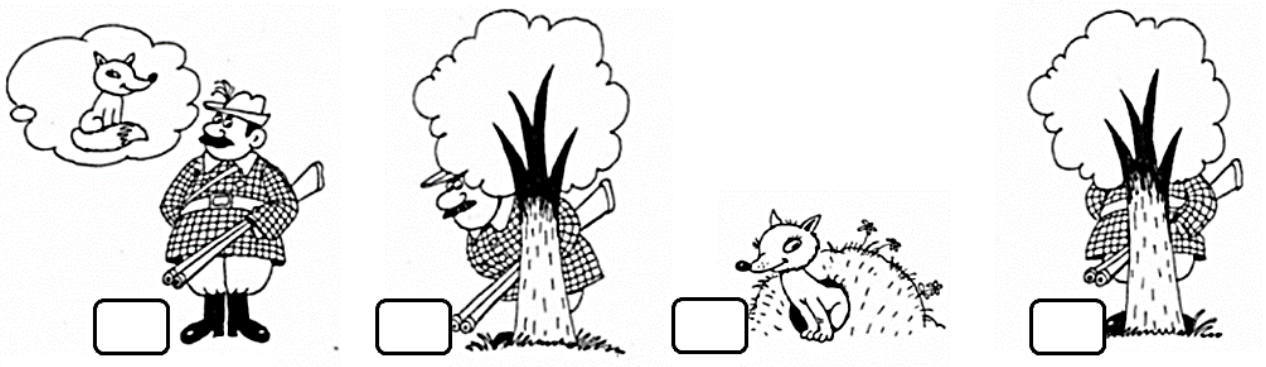

Очерет

Багаторічна водяна або болотна трав'яниста рослина родини злакових із високим стеблом і розлогою пірамідальною волоттю.

1. Відгадай і допиши слова.

На болоті біля річки
Виростали вінички.
Забіжу я наперед —
Це звичайний _____.
В _____жабки,
В _____ бабки,
В _____ комарі
Від зорі і до зорі.

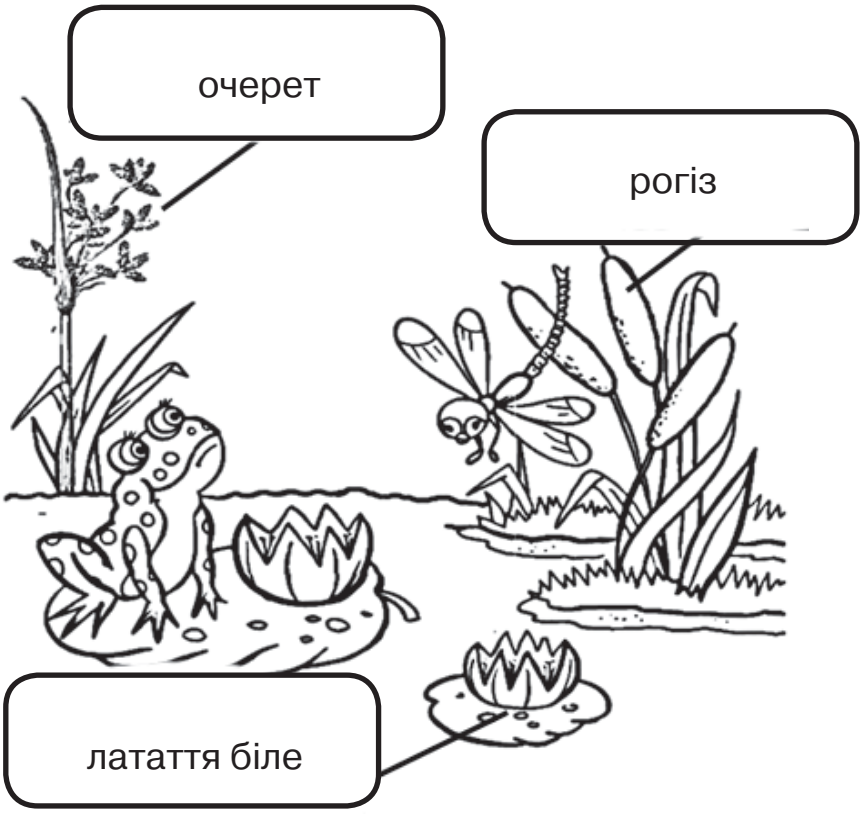

2. Розглянь зображення. Допиши слово ***очерету.***

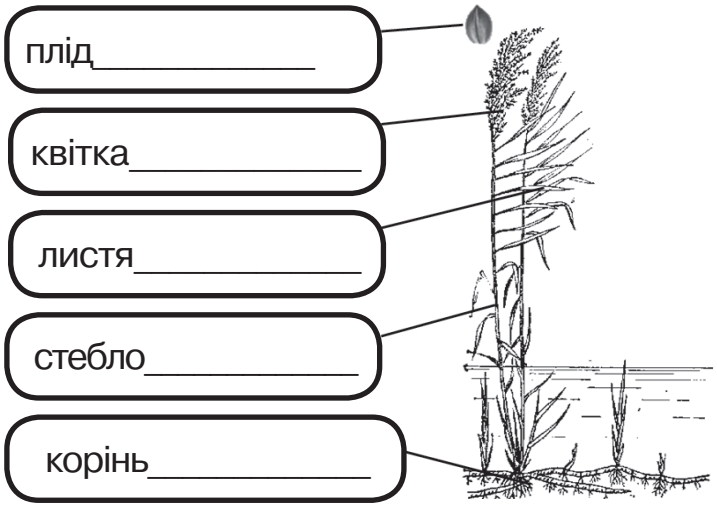

3. Прочитай текст. Впиши слова з рамки в речення. Запиши три запитання до тексту.

очерет, очерету, очеретом, очереті

Очерет — трав'яниста рослина. Висота _____ від 80 сантиметрів до 5 метрів. В _____ довге повзуче кореневище. Воно їстівне. Кореневище _____ варять чи печуть та їдять із сіллю.

Стебло в _____ прямостояче, товсте, голе та гладеньке. У давнину зі стебла _____ виготовляли сопілки.

Листки на _____ шорсткі, блакитнувато-зелені. Струнким _____ можна користуватися як флюгером. По ньому можна вказати напрямок вітру. Тому що все листя _____ тонке та легке й розвівається на вітрі, як прапор.

Квітки на _____ дрібні, зібрані в колоски. Очеретяні колоски об'єднані у волоть. Волоть густа та пухнаста.

Плодами _____ є зернятка.

_____

_____

4. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

АЧЕРЕТ ОЧЕРЕТ ОЧИРЕТ ОЧЕРЕД ОЧЯРЕТ

5. Де росте очерет? Дай відповідь на запитання. Користуйся зразком і малюнками.

Зразок. *Очерет росте в лісових низинах.*

Вільшняк

Болото

Плавні

_____

_____

_____

6. Що буває очеретяним? Допиши слова: ***очере́тяний, очере́тяна, очере́тяне, очере́тяні.***

_____ дах хати;

_____ тин біля хати;

_____ стіни у хліві;

_____ підлога для пророщування рослин;

_____ корм для тварин;

_____ дах у корівнику;

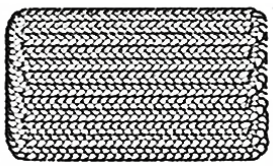

_____ килим;

_____ папір;

_____ сопілка;

_____ кошик;

_____ хліб;

_____ сироп;

_____ ліки.

Пиріг

Печений виріб із тіста з начинкою.

1. Прочитай вірш. Випиши в рамку виділені слова.

Пих-пих-пих — у нас в печі **пиріг,**

Пиха-пиха-пиха — немає краще **пирога,**

Пиху-пиху-пиху — начинка в **пирогу,**

Пихом-пихом-пихом — пригощайтесь **пирогом,**

Зі-зі-зі — джем вишневий у **пирозі.**

Печений, духмяний, солодкий **пиріг** —

І гості вже зараз стають на поріг.

_____

_____

2. З'єднай малюнки страв та їх визначення. Запиши, що називають пирогом.

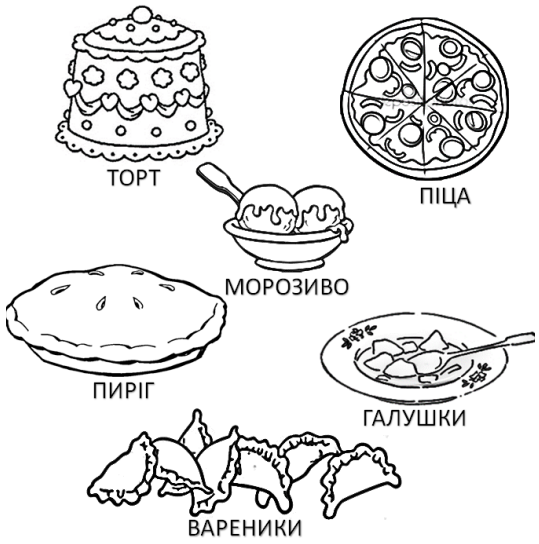

- Різаний або рваний шматочок прісного тіста, зварений на воді або на молоці.
- Невеликий варений виріб, зліплений із прісного тіста й начинений сиром, ягодами, капустою тощо.
- Печений виріб із тіста з начинкою.
- Заморожена солодка їжа з вершків, соку, ягід тощо.
- Заморожена солодка їжа з вершків, соку, ягід тощо.
- Кондитерський виріб, переважно круглої форми, з бісквітного, пісочного та іншого тіста, покритий кремом, цукатами тощо.
- Корж, зазвичай круглої форми, який покривається томатною пастою та сиром і запікається.

Пиріг — це _____.

Що потрібно для виготовлення пирога? Напиши. Користуйся зразком.

Зразок. *Для* ***пирога*** *потрібно борошно.*

_____

3. Підпиши пироги: ***яблучний, вишневий, сливовий, капустяний, смородиновий, малиновий.***

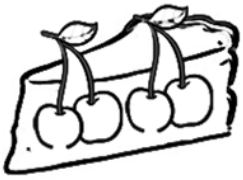

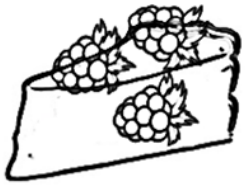

4. Напиши послідовність дій для приготування пирога.

Президент

1) Виборний голова, керівник установи, організації, товариства тощо.

2) У низці країн — обраний на певний строк глава держави.

1. Напиши слово ***президент*** стільки разів, скільки поміститься на аркуші хлопчика.

2. Допиши слово ***президент*** у словосполученнях.

_____ компанії, _____ держави,

_____ організації, _____ України,

_____ США, _____ Франції,

_____корпорації, _____товариства.

3. Прочитай текст. Спиши.

Президент — виборна посадова особа. Виборна, бо президента обирають на виборах. Посадова, тому що це така робота — бути президентом. Президент формує уряд. Президентові не можна порушувати закони. Президенту потрібно слідкувати, щоб у державі закони виконувалися, бо він голова держави. В Україні президентом є Петро Порошенко.

4. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ПРИЗИДЕНТ ПРЕЗИДЕНТ ПРЕЗЕДЕНТ ПРЕЗИДЕНД ПРЕЗИТЕНТ

5. Напиши, чи хотів би ти стати президентом? Поясни свою думку.

Пшениця

Рослина родини злакових, із зерна якої виробляють біле борошно, крупу та інші продукти.

1. Підпиши пшеничні колоски словом ***пшениця*.** Дай відповіді на запитання.

Де росте пшениця?

_____

Що потрібно пшениці для росту?

_____

2. Запиши речення за зразком.

Зразок. *Пшениця — найважливіша продовольча культура.*

_____ однорічна рослина

_____ трав'яниста рослина

_____ злакова рослина

_____ зернова культура

_____ продовольча культура

_____ найважливіша

3. Допиши слово ***пшениці*.** *Наприклад:* корінь пшениці. Дай відповіді на запитання.

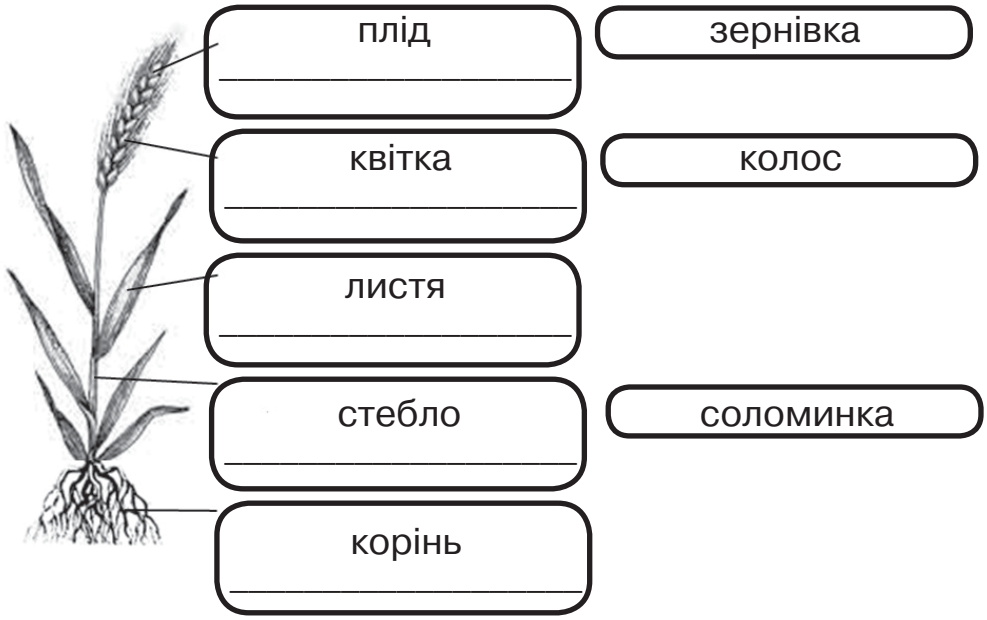

Як називається стебло пшениці?

_____

Як називається суцвіття квітки пшениці?

_____

4. Прочитай текст. Випиши виділені слова. Запиши свої думки щодо манної каші.

Пшениця — справжній чемпіон серед рослин. Це найпоширеніша рослина, яку споживають і люди, і свійські тварини. Ви пригадуєте смак **пшенички?** Пам'ятаєте, як ви їли манну кашу? Манну крупу виготовляють із **пшеничного** зерна. А тістечка, млинці, вареники, пиріжки — усе з **пшеничного** борошна. Дякуємо тобі, **пшениченько,** за смаколики.

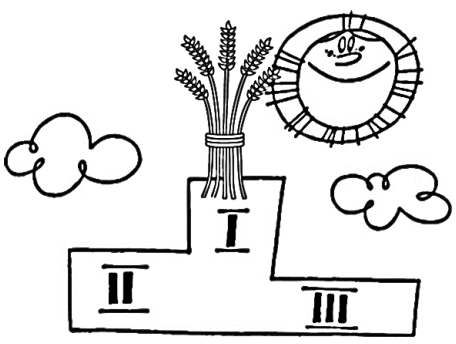

_____

5. Склади словосполучення з поданих слів. Запиши їх. Напиши, який виріб із пшениці твій найулюбленіший.

пшеничний, пшенична, пшеничне, пшеничні

батон

паляниця

коровай

печиво

булочки

пиріг

пряник

бублики

крендель

ватрушка

_____

_____

_____

_____

6. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ПШИНИЦЯ ПШОНИЦЯ ПШЕНИЦЯ ПЩЕНИЦЯ ПШЕНИЦА

Тривога

Почуття неспокою, збентеження, викликане побоюванням, передчуттям чогось неприємного.

Переполох, метушня, викликані хвилюючими звістками.

Умовний сигнал, що сповіщає про небезпеку.

1. Рибки побачили акулу. Напиши слово ***тривога*** за зразком.

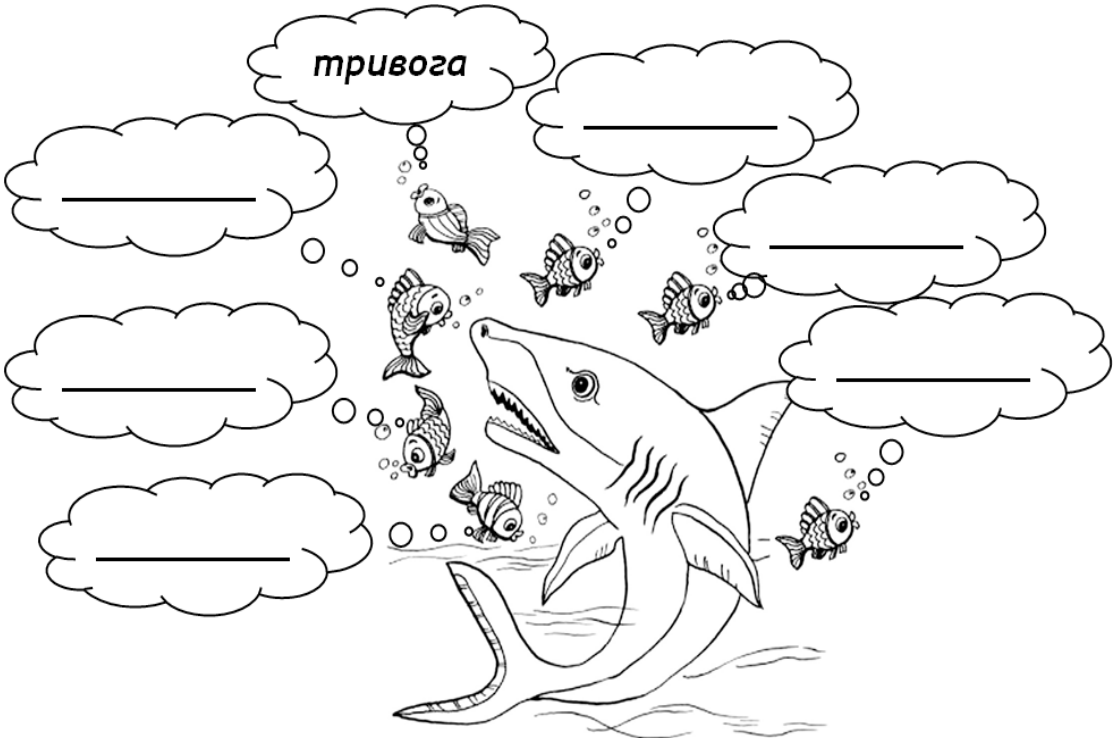

2. Випиши виділені слова.

Три-три-три-**тривога** в домі,
Три-три-три-**тривожний** гул,
Три-три-три-**тривожить** нас,
Три-три-три-**тривожно** стало…
Кицька мишку наздогнала.

_____

3. З’єднай слово ***тривога*** зі словами, що близькі за змістом.

радість

приємне відчуття

переолох

спокій

неспокій

хвилювання

тривога

занепокоєння

метушня

шарпанина

веселощі

побоювання

страх

передчуття неприємного

4. Склади та запиши словосполучення за схемами. Склади два речення з утвореними сполученнями слів.

навчальна
бойова
несподівана
безкінечна
повітряна
\ тривога

оголосити
забити
підняти
зняти
ударили
\ тривога

_____

_____

_____

5. Склади та запиши речення.

1) з будинку, тривоги, пролунав, коли, сигнал, вийди.

_____

2) під час, тривоги, зберігай, навчальної, спокій.

_____

Фермер

Орендар або власник ферми.

1. Прочитай вірш. Спиши.

На фермі фермер хазяйнує, _____

На фермі фермер всіх годує, _____

На фермі фермер косить, сіє _____

За цілий день не відпочине. _____

_____

_____

2. Розглянь малюнок. Напиши, хто живе на фермі, та як ставиться до них фермер. Домалюй того, хто теж може жити на фермі.

Зразок. *На фермі живе сіренька мишка. Фермер проганяє мишей, бо вони псують урожай.*

_____

_____

_____

_____

3. Допиши слова: ***фермерський, фермерська, фермерське, фермерські.***

4. Склади речення про фермера за малюнком.

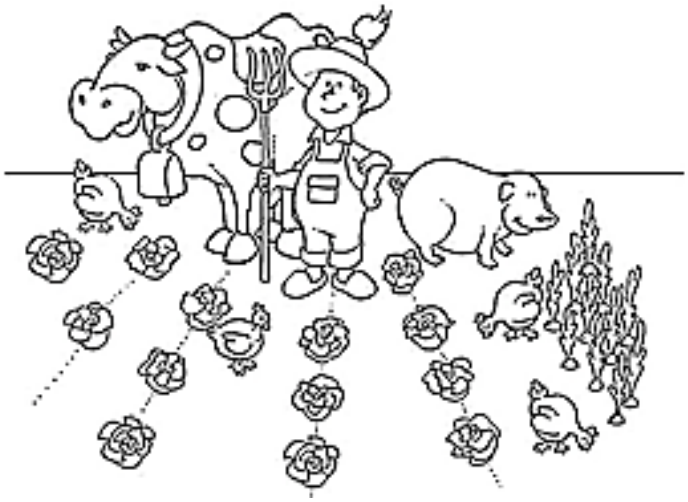

_____

_____

5. Обведи правильно написане слово. Виправ помилки в інших словах.

ФЕРМЄР ФЕРМЕР ХВЕРМЕР ФЕРМИР ФЕМРЕР

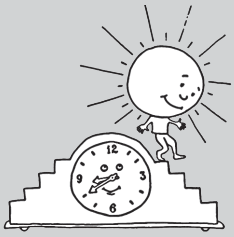

Секунда

Одиниця виміру часу, що дорівнює 1/60 хвилини.

1. Напиши слово ***секунда*** на камені стільки разів, скільки зможеш помістити. Визнач, скільки секунд тобі знадобилося, щоб усе записати.

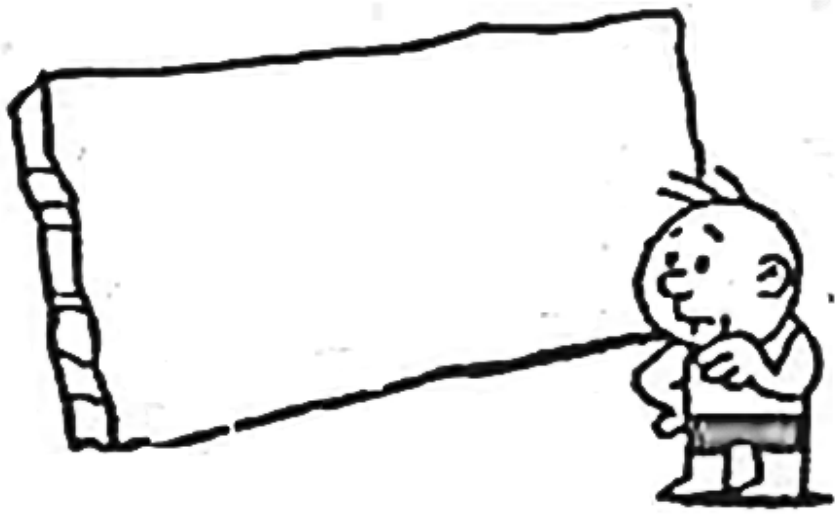

2. Допиши слова: ***секунди, секунд.***

Хвилина

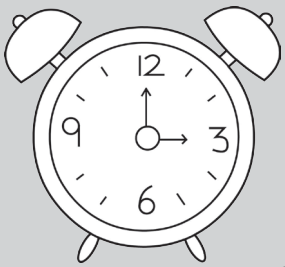

Одиниця виміру часу, що дорівнює 1/60 години, або 60 секундам.

1. Запиши словами результати бігу школярів.

5 хв 6 с — _____

7 хв 10 с — _____

15 хв 3 с — _____

2. З'єднай лініями сталий вираз зі словом ***хвилина*** та поясни його значення. Запиши той вираз, який тобі хотілося використовувати в мовленні.

За кілька хвилин	*у точно визначений час*
Немає вільної хвилини	*прохання спинитися, зачекати якийсь час*
Кожна хвилина дорога	*на короткий час, ненадовго*
Вільна (зайва) хвилина	*трохи згодом, через невеликий проміжок часу; швидко*
На одну хвилину	*навіть на короткий час*
Хвилина в хвилину	*будь-коли, в будь-який момент*
Ні на хвилину	*напружена пора в якій-небудь роботі*
Одну хвилину	*немає спокою, часу для перепочинку*
У будь-яку хвилину	*незаповнений роботою короткий час*

Черемха

Невелике дерево або кущ із рясними, зібраними в китиці запашними білими квітками й чорними їстівними ягодами.

1. Прочитай вірш. Випиши виділені слова.

Чере-чере-**черемха,**
Запашненька та п'янка.
Чере-чере-**черемху,**
Вранці я зберу потроху.
Чере-чере-**черемсі,**
Ягідки в її косі.
З чере-чере-**черемхою,**
І кисіль зварю, й компот.
Насушу я **черемхи,**
І нехай їдять птахи.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

2. Прочитай текст. Встав слова з рамки. Запиши одне запитання до тексту.

черемха, черемхи, черемхою, черемсі, черемху

Як _____ мух і комарів убиває

_____ — це дерево, що виділяє сильну речовину глікозид амигдаліна. Біля _____ не варто літати комарам. Ця речовина може їх убити. А для людини квіти _____ не отруйні. Хоч милуватися _____ краще на свіжому повітрі, щоб у голові не запаморочилося. На _____ можна побачити птахів і навіть мишей, а мухи не люблять _____ та обминають її.

_____

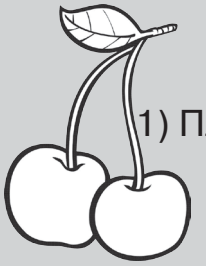

Черешня

1) Плодове дерево роду Вишень родини Розових.

2) Плід цього дерева.

1. Прочитай вірш. Напиши, що може бути високим, спілим, зеленим тощо. Дай відповіді на запитання.

Чере-чере-**черешня,**
Біля неї метушня.
Всі ласують ягідками,
Черв'ячки, жучки і мами.
А **черешневий** компот
Попаде і нам у рот.

Висока_____,
спіла _____,
зелена _____,
червона _____ _____,
квітуча _____,
солодка _____.

Біля чого метушня (біля дерева чи ягідки)? _____

Із чого зварять компот (із дерева чи ягідки)? _____

2. Намалюй припаси для кролика з черешні. Підпиши їх: ***черешневий компот, черешневе повидло, черешневе варення, черешневий квас, черешневий узвар, сушені черешні, в'ялені черешні, черешневий сироп.*** Придумай, що ще можна приготувати з черешні.

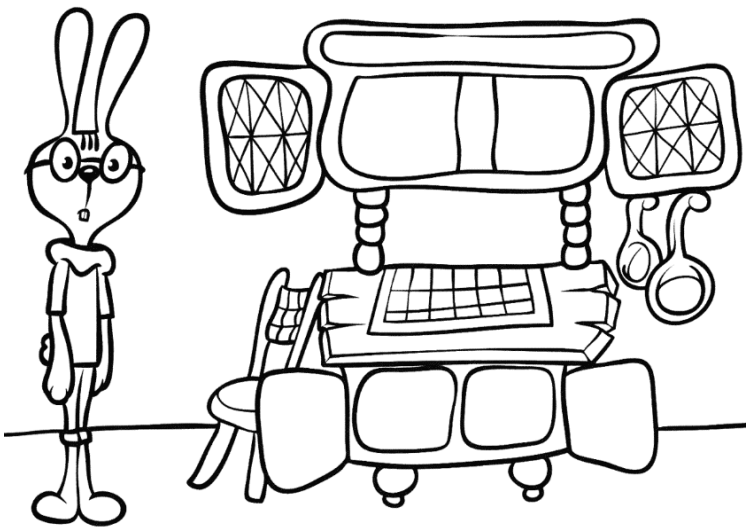

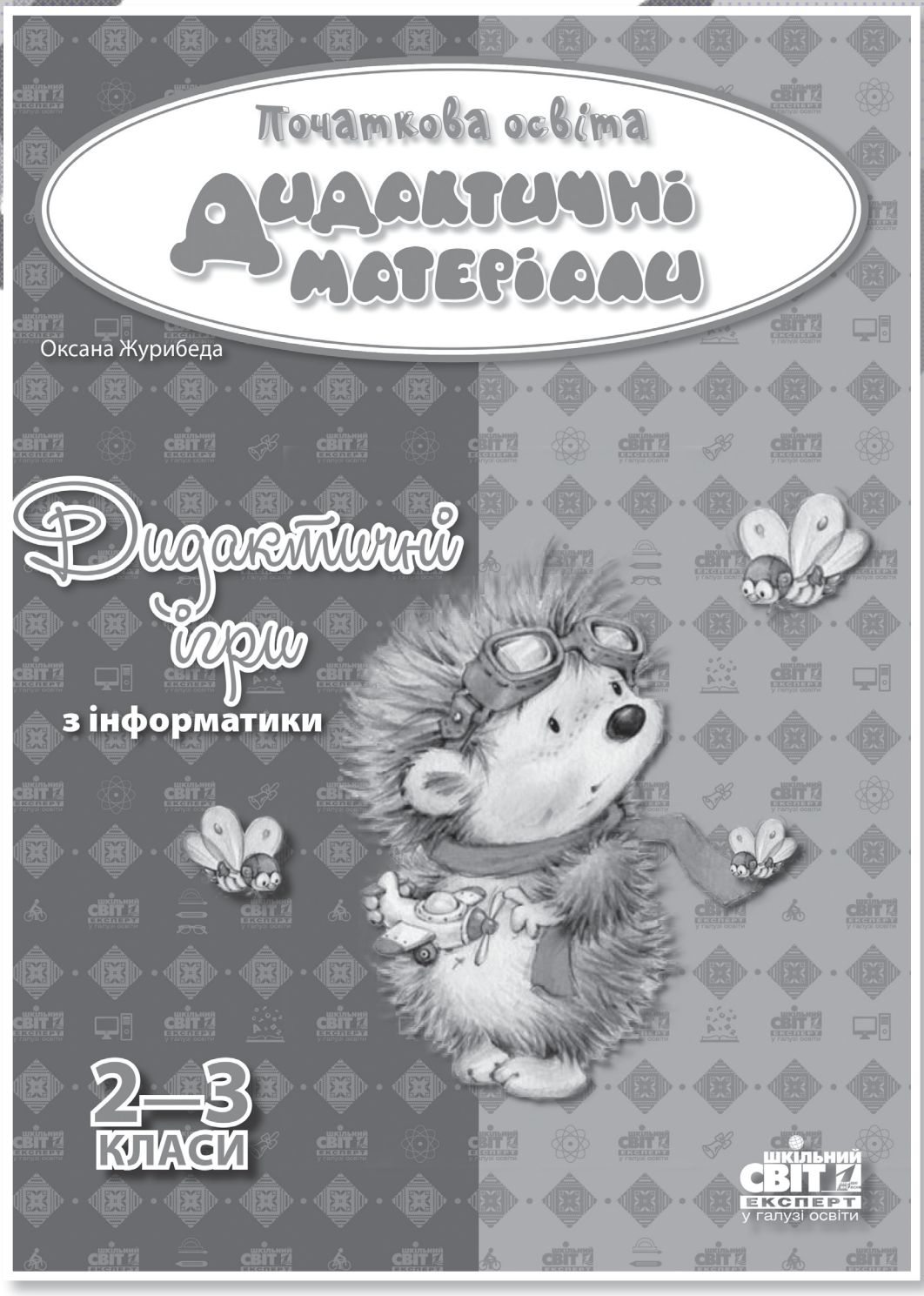

Книжка містить дидактичний матеріал до уроків інформатики у 2—3-х класах відповідно до навчальної програми з інформатики, затвердженої наказом МОН України № 1495 від 22.12.2014 року та наказом МОН України № 584 від 29.05.2015 року. Вправи на закріплення понять, розвиток логіки та творчі проекти зроблять урок цікавішим.

Посібник містить цікаві компетентнісні завдання з навчального предмета «Основи здоров'я». Вони допоможуть урізноманітнити навчальний процес, сприятимуть розвитку спостережливості, мислення та пам'яті дитини, уяви, самостійності й активності; сформують уявлення про здоровий спосіб життя.

Дидактичний матеріал доповнить та урізноманітнить роботу на уроках або в позаурочний час.

Для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня, методистів із початкового навчання, студентів педагогічних ВНЗ, батьків.

Навчальне видання

Большакова *Інна Олексіївна*

ПОЧАТКОВА ОСВІТА. ДИДАКТИЧНІ МАТЕРІАЛИ
Словникові слова. 3 клас

Упорядник: ***Пристінська*** *Марина Сергіївна*

Формат 60 × 84/8
Умовн. друк. арк. 13,02. Наклад ____ пр.
Зам.

ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня»
01014, м. Київ, вул. Тімірязєвська, 2
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія
ДК № 4671 від 09.01.2014

Видрукувано з готових діапозитивів у ПП «Житомироблдрукарня»
10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 17
Свідоцтво серія ДК № 3881 від 21.09.2010 р.